

OVERZICHT FINANCIERING VLAAMS BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS

Kristof De Witte, Mike Smet & Ruben Van Assche

OVERZICHT FINANCIERING VLAAMS BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS

Kristof De Witte, Mike Smet & Ruben Van Assche

Promotor: Mike Smet, Co-promotor: Kristof De Witte

Research paper SONO/2017.OL3.1/1

Gent, 30/09/2017

Het Steunpunt Onderwijsonderzoek is een samenwerkingsverband van UGent, KU Leuven, VUB, UA en ArteveldeHogeschool.

Gelieve naar deze publicatie te verwijzen als volgt:

De Witte, Smet & Van Assche (2017) Overzicht financiering Vlaams basis- en secundair onderwijs. Steunpunt Onderwijsonderzoek, Gent

Voor meer informatie over deze publicatie Kristof.DeWitte@kuleuven.be, Mike.Smet@kuleuven.be, Ruben.VanAssche@kuleuven.be

Deze publicatie kwam tot stand met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, Ministerie voor Onderwijs en Vorming.

In deze publicatie wordt de mening van de auteur weergegeven en niet die van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de opgenomen gegevens.

© 2017 STEUNPUNT ONDERWIJSONDERZOEK

p.a. Coördinatie Steunpunt Onderwijsonderzoek
UGent - Vakgroep Onderwijskunde
Henri Dunantlaan 2, BE 9000 Gent

Deze publicatie is ook beschikbaar via www.steunpuntsono.be

Inhoudstafel

Inleiding	6
1 Huidig financieringsbeleid Basisonderwijs	6
1.1 Personeelsformatie	7
1.1.1 De Directie	7
1.1.2 Onderwijzend Personeel	8
1.1.3 Paramedisch Personeel	12
1.1.4 Beleids- en ondersteunend personeel	12
1.1.5 Vervangingspersoneel	13
1.1.6 Aanwendingsvorm: Bijzondere Pedagogische Taken (BPT)	14
1.2 Werkingsmiddelen.....	14
1.2.1 Objectieve verschillen	14
1.2.2 Leerlingenkenmerken.....	15
1.2.3 Schoolkenmerken	15
2 Huidig financieringsbeleid Secundair Onderwijs.....	16
2.1 Personeelsformatie	16
2.1.1 Directie	16
2.1.2 Pakket uren-leraar	17
2.1.3 GOK-middelen	20
2.1.4 Globale puntenenveloppe	22
2.2 Werkingsmiddelen.....	24
2.2.1 Objectieve verschillen	24
2.2.2 Leerlingenkenmerken.....	24
2.2.3 Schoolkenmerken	25
2.2.4 Puntenenveloppe ICT	25
3 Vaststellingen	25
3.1 Basisonderwijs.....	26
3.2 Secundair Onderwijs.....	26
4 Bibliografie.....	28
4.1 APPENDIX A-Lestijdenschaal gewoon basisonderwijs bij het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.	30
4.2 APPENDIX B-Omrekening Lestijden naar Uren Kinderverzorger in het basisonderwijs: 35	
4.3 APPENDIX C-Berekening van de meest gevolgde cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of voor de cursus cultuurbeschouwing per vestigingsplaats.	36

4.4	APPENDIX D-Puntenenveloppe zorgbeleid	37
4.5	APPENDIX E-Het puntengewicht van een betrekking	37
4.6	APPENDIX F-Onderverdeling onderwijsklassen.....	44
4.7	APPENDIX G-overzicht coëfficiënten aantal uren-leraar per leerling	45
4.8	APPENDIX H,I,J- “Regeling minimumpakketten”	48
4.9	APPENDIX K-Splitsingsnormen godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie.....	51
4.10	APPENDIX L-Wegingscoëfficiënt punten BuSO	52

Inleiding

We schetsen in dit overzicht het huidige financieringsbeleid van het gewone basis- en secundair onderwijs. De grote principes van de huidige organisatie en financiering van het onderwijs in België werden vastgelegd in het Schoolpact van 1958. Hoewel het Nederlandstalig onderwijs momenteel een bevoegdheid is van de Vlaamse Gemeenschap gelden deze historische principes nog steeds. Wel werden regelmatig een aantal hervormingen doorgevoerd. Twee relatief recente hervormingen betreffende de financiering/subsidiëring van scholen zijn (1) het nieuwe financieringsmechanisme voor de werkingsmiddelen in het leerplichtonderwijs in Vlaanderen dat vanaf het schooljaar 2008-2009 in werking trad en (2) de integratie van de SES-omkadering in het basisonderwijs vanaf schooljaar 2012-2013. Ondanks een rapport ter evaluatie van de financiering van de werkingsmiddelen (Groenez, Juchtmans, Smet, & Stevens, 2015) en uitgebreide informatie in de omzendbrieven van de Vlaamse overheid, ontbreekt het aan een beknopt overzicht van de financieringsregels.

Omwille van de overzichtelijkheid wordt het buitengewoon onderwijs hier niet besproken. Wel wordt er gewag gemaakt van de financiering van het buitengewoon onderwijs wanneer dit de financiering via scholengemeenschappen betreft, daar deze middelen ook bij het gewoon onderwijs kunnen terecht komen. De twee grootste uitgavenposten betreffende het onderwijs zijn, zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs, de lonen en werkingsmiddelen. We hebben ervoor geopteerd om de uitgavenpost “investeringen” niet op te nemen in dit overzicht, aangezien deze voor een significant deel bestaan uit, individuele en vaak eenmalige, subsidieaanvragen en een relatief beperkte uitgavenpost vormen (Vlaamse Overheid, 2016; Vlaamse overheid, 2016). Eerst wordt het financieringsmechanisme van het basisonderwijs besproken, vervolgens dat van het secundair onderwijs. In beide hoofdstukken wordt het overzicht opgedeeld tussen de personeelsformatie of lonen enerzijds, en de werkingsmiddelen anderzijds.

1 Huidig financieringsbeleid Basisonderwijs

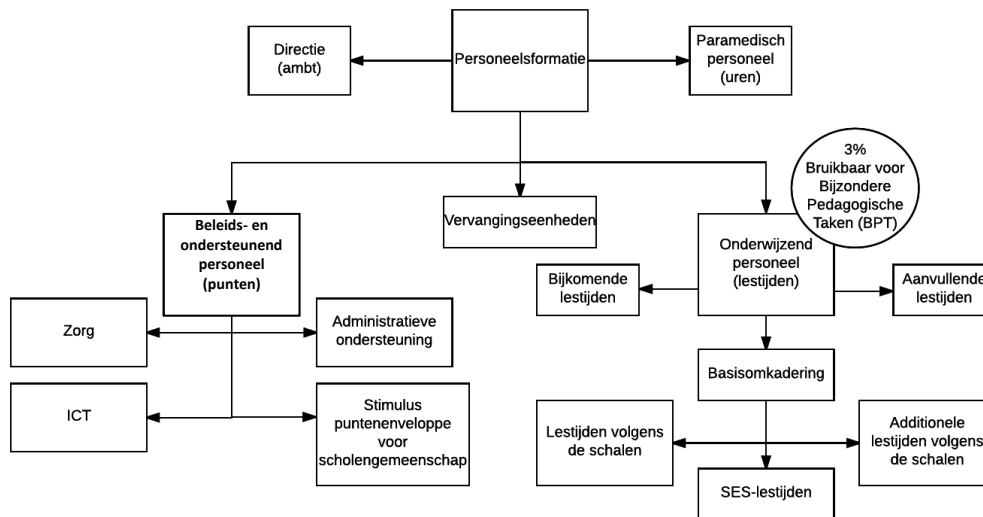
Het totale Vlaamse budget voor basisonderwijs bedroeg ongeveer 3,8 miljard euro in 2016. Ruim 3,3 miljard van dit budget gaat naar het gewone basisonderwijs en ongeveer een half miljard naar het buitengewoon basisonderwijs. Wanneer we kijken naar budgetten per uitgavecategorie zien we dat 81,4% van het budget voor het gewoon basisonderwijs aan lonen wordt besteed. Voor het buitengewoon basisonderwijs loopt dit op tot 89,1%. Verder gaat er 13,9% van de voorziene middelen voor het gewoon basisonderwijs naar werking en 4,7% naar investeringen. Bij het buitengewoon basisonderwijs is dit respectievelijk 8,3% en 2,5%. De gemiddelde kostprijs per leerling is voor het gewoon basisonderwijs licht toegenomen tot 4.759 euro per leerling en in het buitengewoon basisonderwijs met bijna 20% is toegenomen in de afgelopen 5 jaar tot 17.824 euro (Vlaamse Overheid, 2016).

1.1 Personeelsformatie

Onderstaand hoofdstuk biedt een overzicht van de middelen die basisscholen in Vlaanderen ontvangen ter aanstelling van het personeel. Dit overzicht is gebaseerd op de omzendbrief "Personeelsformatie Scholen in het Gewoon Basisonderwijs" (Vlaamse Overheid, 2005). De financierbare of subsidieerbare formatie van het personeel waar een school recht op heeft, wordt bepaald door verscheidene vormen van omkadering (zie figuur 1). De omkadering van scholen in het gewoon basisonderwijs bestaat uit lestijden, uren, punten en vervangingseenheden.

Op basis van de **lestijden** kan het onderwijzend personeel aangesteld worden. Het aantal lestijden is afhankelijk van de basisomkadering van de school en de aanvullende lestijden. Deze vormen samen het lestijdenpakket. Verder bestaan er ook nog bijkomende lestijden (Vlaamse Overheid, 2005).

Op basis van de **uren** kan een school paramedisch personeel aanstellen. De **puntenenveloppen** worden op hun beurt gebruikt voor de aanstelling van beleids- en ondersteunend personeel. Korte afwezigheden van personeelsleden kunnen worden opgevangen door **vervangingseenheden**.

Figuur 1: Personeelsformatie Basisonderwijs

1.1.1 De Directie

Elke school krijgt financiering voor een ambt van directeur. Deze directeur wordt belast met een onderwijsopdracht van 14 lestijden in scholen met minder dan 20 leerlingen, 10 lestijden in scholen tussen 20 en 129 leerlingen en 4 lestijden in scholen met 130 tot en met 179 leerlingen. Voor scholen met meer dan 180 leerlingen wordt de directeur vrijgesteld van een onderwijsopdracht. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedraagt deze onderwijsopdracht 14 lestijden in scholen met minder dan 20 leerlingen, 10 lestijden in scholen tussen 20 en 69 leerlingen en 4 lestijden in scholen met 70 tot en met 99 leerlingen. De vrijstelling van onderwijsopdracht geldt hier vanaf 100 leerlingen. Afhankelijk van de respectievelijke puntenenveloppen kan de onderwijsopdracht omgezet worden in een ICT- of Zorgopdracht of kan de directeur dienstdoen als een stafmedewerker scholengemeenschap. In scholen ontstaan uit een vrijwillige fusie kan ook financiering voorzien worden voor de functie van een adjunct-directeur indien voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden.

Ook deze moet in bepaalde gevallen een onderwijsopdracht blijven vervullen.¹ Deze lesopdrachten van directieleden kunnen ook vanuit de werkingsmiddelen betaald worden.

1.1.2 Onderwijzend Personeel

1.1.2.1 Basisomkadering

De basisomkadering van de school bestaat uit de lestijden volgens de schalen (lestijdenschaal gewoon basisonderwijs bij het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997) (zie Appendix A “Lestijdenschaal gewoon basisonderwijs”), de SES-lestijden en de additionele lestijden volgens de schalen gebaseerd op de leerling/leerkracht-ratio. Ze wordt in het kleuteronderwijs gebruikt om betrekkingen in te richten in de ambten van kleuteronderwijzer, leermeester lichamelijke opvoeding en kinderverzorger (tijdens schooljaar 2016-2017 en 2017-2018). De omrekening van de basisomkadering naar de gefinancierde of gesubsidieerde voltijdse of deeltijdse betrekkingen van kleuteronderwijzer of leermeester lichamelijke opvoeding gebeurt door van de basisomkadering de lestijden onderwijsopdracht die de directeur presteert af te trekken en de overige lestijden te delen door 24 tot op de eenheid. Het quotiënt is gelijk aan het mogelijk aantal volledige betrekkingen. Ook kan de basisomkadering gebruikt worden voor het ambt van kleuterverzorger. Dit kan enkel wanneer geen geschikte kleuteronderwijzer gevonden kan worden. De lestijden worden dan omgezet naar uren volgens een omzettafel (Zie Appendix B “Omrekening lestijden naar uren kinderverzorger in het basisonderwijs”) (Vlaamse Overheid, 2005)).

In het lager onderwijs kan de basisomkadering gebruikt worden voor de inrichting van de ambten van onderwijzer, leermeester lichamelijke opvoeding en leermeester levensbeschouwelijke vakken. De omrekening van de basisomkadering naar de gefinancierde of gesubsidieerde voltijdse of deeltijdse betrekkingen van onderwijzer, leermeester lichamelijke opvoeding en leermeester levensbeschouwelijke vakken, gebeurt door van de basisomkadering de lestijden onderwijsopdracht die de directeur presteert af te trekken en de overige lestijden te delen door 24 tot op de eenheid. Het quotiënt is gelijk aan het mogelijk aantal volledige betrekkingen.

1.1.2.1.1 Lestijden volgens de schalen

Voor de lestijden volgens de schalen worden de regelmatige leerlingen geteld. De telling gebeurt in principe op grond van het aantal regelmatige leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar. Deze worden dan ingedeeld in categorieën en gewogen aan de hand van bepaalde eigenschappen. Het tellen gebeurt afzonderlijk per niveau (kleuter- lager) en per taalstelsel. De wegingscoëfficiënt (vooraan weergegeven) is afhankelijk van volgende eigenschappen.

- 1,11: Voor leerlingen van vestigingsplaatsen die in het Brussels Hoofdstedelijke Gewest liggen.
- 1,05: Voor leerlingen van vestigingsplaatsen die in gemeenten met een bevolkingsdichtheid van minder dan 100 inwoners per vierkante meter liggen.
- 1,5: Voor leerlingen die voldoen aan een of meerdere van volgende eigenschappen: verblijven in een Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning; verblijven in tehuizen mits de ouders geen vaste verblijfplaats hebben; geplaatst door jeugdrechter

¹ Meer informatie is terug te vinden in de omzendbrief “Personeelsformatie scholen in het gewoon basisonderwijs.”

of comités voor bijzondere jeugdzorg; kind van trekkende bevolking; zijn buiten het gezinsverband opgenomen door een gezin, persoon, voorziening of een sociale dienst.

- 1: Voor alle andere leerlingen.

Deze coëfficiënten zijn cumulatief. Een leerling van een vestigingsplaats in het Brussels Hoofdstedelijke gewest die in aanmerking komt voor een weging van 1,5 wordt dus gewogen aan 1,665 ($1,5 \cdot 1,11$).

Het gewogen aantal leerlingen wordt dan per niveau afgerond² op het niveau van de samentellende vestigingsplaatsen. In scholen met verschillende vestigingsplaatsen gebeurt de telling al dan niet samen of apart afhankelijk van de afstand tot elke andere vestigingsplaats van dezelfde groep in dezelfde stad of gemeente, waar onderwijs van hetzelfde onderwijsniveau wordt georganiseerd.

In het gewoon basisonderwijs wordt er gewerkt met één lestijdenschaal (zie Appendix A “Lestijdenschaal gewoon basisonderwijs”). Deze schaal geeft weer op hoeveel lestijden het aantal gewogen leerlingen recht geeft. Op deze lestijden volgens de schalen wordt een SES-percentage van 97,16% toegepast. Het resultaat van deze berekening wordt afgerond. Scholen die volgens deze berekening geen recht zouden hebben op 26 lestijden, hebben toch recht op de volledige 26 lestijden.

In het kleuteronderwijs dient minstens 7,7% en in het lager onderwijs minstens 1,2% van de lestijden volgens de schalen aangewend te worden voor het leergebied lichamelijke opvoeding.

1.1.2.1.2 SES- lestijden

SES-lestijden zijn lestijden die toegekend worden op basis van de socio-economische status, die gevat wordt door leerlingenkenmerken, van leerlingen. Socio-economische kenmerken van leerlingen zijn van grote invloed op het succes van hun schoolloopbaan (Coleman, 1968). Om de impact van deze socio-economische status op leerprestaties van leerlingen te beperken, wordt het omkaderingssysteem deels gebaseerd op leerlingenkenmerken met betrekking tot het sociaal milieu van de leerling. Voor elk kenmerk werd een indicator bepaald op basis van welke de SES-lestijden berekend kunnen worden. Hieronder sommen we de definities van de drie indicatoren die ter bepaling van de SES-lestijden gebruikt worden op en duiden we deze. Tussen haakjes worden de kenmerken die deze indicator aangeeft, weergegeven.

- Het opleidingsniveau van de moeder: De moeder is niet in het bezit van een diploma van het secundair onderwijs of van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs. (Deze indicator geeft de culturele bagage van een leerling en het sociaal kapitaal van leerling en gezin weer.)

- Het krijgen van een schooltoelage: er wordt een schooltoelage gegeven aan de leerling, als vermeld in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, uitbetaald ten gunste van de leerling. Voor de toepassing binnen het omkaderingssysteem worden de leerlingen die met toepassing van voornoemd decreet alleen door ongewettigde afwezigheid of onvoldoende aanwezigheid geen recht op een schooltoelage hadden, eveneens meegerekend. (Deze indicator biedt een indicatie voor de financiële draagkracht het gezin.)

² Afronden gebeurt, behoudens anders gespecificeerd, in het gehele document als volgt: als het eerste cijfer na de komma groter is dan of gelijk is aan vijf wordt er afgerond naar het hogere gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan vijf wordt er afgerond naar het lagere gelegen geheel getal.

- De taal die de leerling in het gezin spreekt en die verschilt van de onderwijstaal: daaronder wordt de taal verstaan die de leerling meestal spreekt met moeder, vader of broers en zussen. De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet de onderwijstaal, indien de leerling in het gezin met niemand of in een gezin met drie gezinsleden (de leerling niet meegerekend) met maximum één gezinslid de onderwijstaal spreekt. Broers en zussen worden als één gezinslid beschouwd. (Deze indicator vat het taalkundig en cultureel kapitaal van gezin en leerling.) (Vlaamse Overheid, 2005)

Voor elk van deze leerlingenkenmerken ontvangt de school een bepaald aantal SES-lestijden per leerling die aantikt op dat kenmerk. Dit geldt vanaf de eerste leerling die aantikt op een leerlingenkenmerk. Er wordt dus niet gewerkt met een drempel. Afhankelijk van het leerlingenkenmerk heeft de school recht op een aantal SES-lestijden per leerling die voldoet aan het kenmerk. Het totaal van de hieronder berekende SES-lestijden wordt vervolgens samengeteld per niveau en afgerond. Voor "opleiding moeder" komt dit overeen met 0,26710, voor "thuis taal" met 0,29116 en voor "schooltoelage" met 0,11917 SES-lestijden per aantikkende leerling.

Zowel voor de indicatoren opleiding moeder en thuis taal wordt er gewerkt met het effectieve aantal leerlingen dat voldoet aan het leerlingenkenmerk op de teldag. Voor de indicator schooltoelage geldt er echter een andere berekeningsmethode. Het aantal SES-lestijden op basis van schooltoelage voor het schooljaar J-(J+1) wordt bepaald als volgt: $S \times A \times I$. Waarbij: $S = (X/Y)$. Hierbij staat X voor het aantal regelmatige leerlingen die zowel op 28 februari J aan leerlingenkenmerk "schooltoelage" voor het schooljaar (J-2)-(J-1) beantwoorden als op de eerste schooldag van februari van het jaar J-1 regelmatig ingeschreven zijn in de school. Y duidt op het aantal regelmatige leerlingen dat de school telde op de eerste schooldag van februari van het jaar J-1. A geeft het aantal regelmatige leerlingen weer dat de school telt op de teldag voor de berekening van de lestijden volgens de schalen. $I = 0,11917$ lestijden.

1.1.2.1.3 Additionele lestijden volgens de schalen

Elke school waarbij het gemiddeld aantal kleuters of leerlingen lager onderwijs per Fulltime (FT) (kleuter)leerkracht boven de 18,5 uitkomt ontvangt voor dit niveau additionele lestijden om onder deze leerling/leerkracht- ratio te blijven. De berekening gebeurt bijgevolg per niveau. Om recht te hebben op additionele lestijden dient het resultaat van de breuk $24 \times A / B$ groter te zijn dan 18,5. A is het aantal regelmatige leerlingen dat de school telt op de teldag voor de berekening van de lestijden volgens de schalen van het lopende schooljaar en B de som van de lestijden volgens de schalen van de school en de SES-lestijden van de school, beide voor het lopende schooljaar. Het resultaat van deze breuk komt overeen met het aantal leerlingen per FT onderwijzer. Het aantal additionele lestijden is dan het naar boven afgeronde verschil tussen C en B. Waarbij $C = (\text{aantal leerlingen per FT onderwijzer}) / 18,5 = (24 \times A / B) / 18,5$ en B de som van de lestijden volgens de schalen van de school en de SES-lestijden van de school, beide voor het lopende schooljaar. Deze additionele uren zorgen ervoor dat het aantal leerlingen per FT onderwijzer ongeveer gelijk gesteld wordt aan 18,5 voor scholen waarbij dit aantal (zonder het correctiemechanisme van de additionele lestijden) hoger lag.

1.1.2.2 Aanvullende lestijden

Bovenop de basisomkadering zijn er nog aanvullende lestijden. Deze aanvullende lestijden worden gefinancierd of gesubsidieerd in verband met godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing enerzijds en met lestijden anderstalige nieuwkomers anderzijds.

In het lager onderwijs worden er voor de cursussen in de erkende godsdiensten en voor de niet-confessionele zedenleer aanvullend bij de basisomkadering wekelijks twee lestijden per leerlingengroep gefinancierd of gesubsidieerd. In gesubsidieerde vrije scholen die noch een cursus godsdienst noch een cursus niet-confessionele zedenleer aanbieden worden wekelijks twee aanvullende lestijden cultuurbeschouwing gesubsidieerd. Deze twee aanvullende uren kunnen eventueel uitgebreid worden met een bijkomende halve of derde aanvullende lestijd vanuit de basisomkadering.

De berekening van de meest gevolgde cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of voor de cursus cultuurbeschouwing gebeurt per vestigingsplaats volgens een vastgelegde verdeling. Zowel het aantal cursussen als het aantal lestijden zijn bepaald. (zie Appendix C "Berekening van de meest gevolgde cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of voor de cursus cultuurbeschouwing per vestigingsplaats." (Vlaamse Overheid, 2005). Nadat de aanvullende lestijden van de meest gevolgde cursus verdeeld zijn worden deze voor de minder gevolgde cursussen berekend. Het aantal aanvullende lestijden per leerlingengroep bedraagt evenveel lestijden als voor de meest gevolgde cursus. Vanaf 10 leerlingen kan een minder gevolgde cursus opgesplitst worden bij een veelvoud van 5 leerlingen wanneer de overeenstemmende leerlingengroep van de meest gevolgde cursus opsplijst.

Om aanspraak te kunnen maken op de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers dient een school te voldoen aan de volgende voorwaarden: Het schoolbestuur moet voor iedere anderstalige nieuwkomer een individueel werkplan organiseren. Dit werkplan geeft naast leerelementen ook leerevoluties weer. De onthaalstrategie wordt beschreven in functie van de beginsituatie en van de leerevolutie van de nieuwkomer. Ook dient het schoolbestuur de verbintenis aan te gaan om de leerkrachten te laten deelnemen aan een nascholing gericht op onthaalonderwijs. Ten slotte moet de school een voldoende aantal anderstalige nieuwkomers hebben. Dit aantal kan geteld worden per school of per scholengemeenschap. Indien het aantal anderstalige nieuwkomers per school geteld wordt, dienen er voor autonome scholen met slechts één vestigingsplaats 4 anderstalige nieuwkomers te zijn. Voor alle andere scholen is het minimum vastgelegd op 6 anderstalige nieuwkomers. Van zodra dit minimum is gehaald worden 2 aanvullende lestijden per school gefinancierd en anderhalve aanvullende lestijd per anderstalige nieuwkomer. Indien er per scholengemeenschap geteld wordt is het minimumaantal anderstalige nieuwkomers vastgelegd op 12. Het aantal aanvullende lestijden dat wordt toegekend aan de scholen komt dan overeen met anderhalve aanvullende lestijd per anderstalige nieuwkomer (Vlaamse Overheid, 2006).

1.1.2.3 Bijkomende lestijden

Een laatste onderdeel van de basisomkadering bestaat uit de bijkomende lestijden vrijwillige fusie en de bijkomende lestijden tijdelijk onderwijs aan huis. Bij een vrijwillige fusie heeft een school potentieel recht op bijkomende lestijden om de eventuele negatieve gevolgen van deze fusie te spreiden over tijd. Het aantal bijkomende lestijden is afhankelijk van volgende elementen: het lestijdenpakket op basis van de reglementering in de veronderstelling dat de structuur van voor de fusie behouden blijft en het lestijdenpakket op basis van de nieuwe structuur na de fusie. Het verschil tussen beide lestijdenpakketten wordt gewogen op basis van het jaar (100% in het jaar van de fusie, 75% in schooljaar 1 na fusie, 50% het jaar erop en 25% het 3de jaar na de fusie) en dit aantal bijkomende lestijden wordt dan toegekend aan de school. Deze uren kunnen echter enkel ingezet worden voor het aanwerven van tijdelijk personeel.

In bepaalde omstandigheden kunnen leerlingen recht hebben op tijdelijk onderwijs aan huis. De leerling heeft hier enkel recht op indien de aard van de aandoening voldoende ernstig is, de ouders een aanvraag indienen en de afstand tot de school ten hoogste 10 km bedraagt. Indien aan deze

voorwaarden is voldaan worden er vier bijkomende lestijden per week en per leerling gefinancierd of gesubsidieerd (Vlaamse Overheid, 1997).

1.1.3 Paramedisch Personeel

Onder de uren voor het zogenaamde paramedisch personeel vallen de uren van kinderverzorgers. Kleuter- of basisscholen met een minimum van 35 kleuters ontvangen een basispakket van 8 uren. Voor elke additionele groep van 55 kleuters ontvangt de school een extra uur. De school beslist dan autonoom over de verdeling van de uren over de verschillende vestigingsplaatsen. Scholen die beschikken over meerdere vestigingsplaatsen hebben recht op 2 bijkomende uren per vestigingsplaats, ongeacht het aantal kleuters per vestigingsplaats.

1.1.4 Beleids- en ondersteunend personeel

De zogenaamde puntenenveloppen staan toe dat op basis van deze punten personeelsleden kunnen aangesteld worden als “beleids- en ondersteunend personeel”. De drie ambten die kunnen worden ingericht als beleids- en ondersteunend personeel zijn die van zorgcoördinator, ICT-coördinator en administratief medewerker. De verschillende puntenenveloppen zijn dan ook bestemd voor het voeren van een zorgbeleid, de organisatie van een ICT-beleid en voor de uitbouw van de administratieve omkadering. Bovenop deze gewone puntenenveloppen bestaat er ook een extra puntenenveloppe ter ondersteuning van de scholengemeenschap.

De puntenenveloppen voor zorgbeleid en ICT worden per school berekend op basis van het aantal leerlingen ingeschreven op de teldag die van toepassing is voor de berekening van de lestijden volgens de schalen.

Iedere school ontvangt jaarlijks een puntenenveloppe voor ICT-coördinatie. Een school kan deze middelen echter enkel aanwenden indien ze deel uitmaakt van een scholengemeenschap, scholengroep of een samenwerkingsplatform. Deze puntenenveloppe bestaat uit de afronding van het leerlingenaantal $\times 1,25 \times 0,03969$.

Een tweede bron van inkomende middelen voor ICT zijn de ICT-werkingsmiddelen. Deze werkingsmiddelen worden bepaald door het gewogen aantal leerlingen voor de puntenenveloppe van ICT ($1,25 \times \text{aantal leerlingen}$) te vermenigvuldigen met de coëfficiënt voor werkingsmiddelen (0,7163). Een basisschool met 200 leerlingen ontvangt dan $200 \times 1,25 \times 0,7163 = 179,08$ euro. Deze werkingsmiddelen kunnen enkel aangewend worden voor logistieke en materiële ondersteuning van de ICT-coördinatie.

De puntenenveloppe betreffende het zorgbeleid is niet onderhevig aan de voorwaarde om deel uit te maken van een scholengemeenschap, scholengroep of samenwerkingsplatform. Indien een school behoort tot een scholengemeenschap wordt deze enveloppe echter toegekend aan deze scholengemeenschap. De scholengemeenschap heeft dan de optie om tot maximaal 10% van de punten aan te wenden op het niveau van de scholengemeenschap. De verdeling van de punten voor deze puntenenveloppe wordt eenvoudig weergegeven door een tabel volgens aantal leerlingen en varieert tussen 9 en 109 punten. (Zie Appendix D “Puntenenveloppe zorgbeleid”) (Vlaamse Overheid, 2005).

De puntenenveloppe voor administratieve omkadering geeft iedere basisschool recht op minimaal 9 punten. Afhankelijk van het aantal gewogen regelmatige leerlingen kan dit aantal verder oplopen. De wegingscoëfficiënt voor een leerling lager onderwijs is 1, die voor een kleuter 0,6636. De puntenwaarde is bepaald op 0,1745.

Bovenop deze puntenenveloppes heeft een scholengemeenschap ook recht op een stimulus-puntenenveloppe ter ondersteuning van haar werking. Deze puntenenveloppe is volledig vrij aan te wenden onder de drie voorgenoemde domeinen en aparte functies ter ondersteuning van de scholengemeenschap. Ook hebben scholen het recht om tot maximaal 10% van hun verworven punten voor ICT-coördinatie en administratieve ondersteuning over te hevelen naar de scholengemeenschap (Vlaamse Overheid, 2005).

De punten uit de verschillende puntenenveloppes kunnen omgezet worden in volgende functies: directeur coördinatie scholengemeenschap en/of stafmedewerkers scholengemeenschap aanstellen.

Punten die toegewezen worden aan een school voor de envelope zorg kunnen enkel besteed worden aan een zorgcoördinator. Hetzelfde geldt voor het aanstellen van ICT-coördinatoren vanuit de puntenenveloppe voor ICT en voor het aanstellen van administratieve medewerkers vanuit de puntenenveloppe voor administratieve ondersteuning.

De kostprijs van een ambt wordt uitgedrukt in een puntengewicht. Afhankelijk van het ambt en het opleidingsniveau van de aan te werven medewerker varieert het puntengewicht voor een voltijdse betrekking. Het aantal uren waarvoor hij of zij wordt aangesteld bepaalt mee het aantal benodigde punten. Voor de exacte verdeling van de puntengewichten zie Appendix E "Het puntengewicht van een betrekking" (Vlaamse Overheid, 2005).

1.1.5 Vervangingspersoneel

Bij korte afwezigheden van personeelsleden ontvangen scholen extra middelen, de zogenaamde vervangingseenheden. Deze middelen hebben zowel het verbeteren van het comfort van de leerlingen als het verminderen van de werkdruk van de leerkrachten tot doel. Onder korte afwezigheden worden afwezigheden waarvoor geen vervanger kan worden gesubsidieerd/gefinancierd op basis van andere regelgeving verstaan. Enkel naast de bestaande systemen van vervanging bij afwezigheid van 10 dagen of meer, afwezigheidsverlof n.a.v. bevalling, ... worden er dus vervangingseenheden toegekend. De vervangingseenheden kunnen worden gebruikt om tijdelijk personeelsleden aan te stellen ter vervanging van afwezige personeelsleden. Vervangingseenheden kunnen enkel worden aangewend wanneer ze worden samengelegd op het niveau van een samenwerkingsplatform waarbinnen een convenant gesloten is.

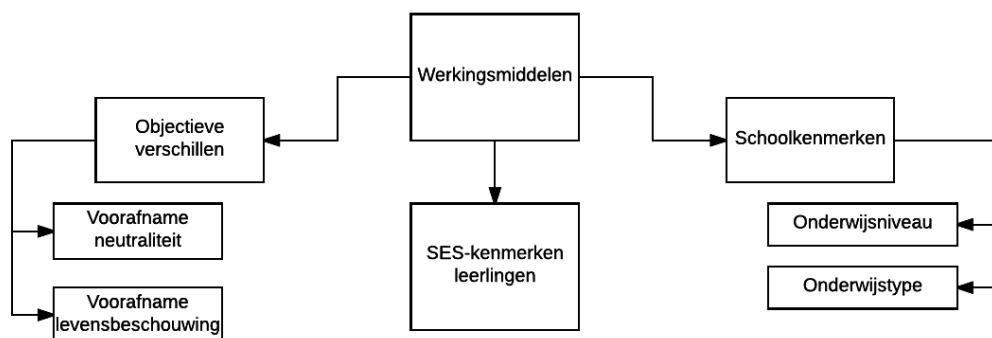
De hoeveelheid toegekende vervangingseenheden is gelijk aan de vervangingscoëfficiënt X het totale aantal lestijden van de school van het vorige schooljaar. In 2015-2016 bedroeg de vervangingscoëfficiënt 56,73054954. Het totale aantal lestijden is de som van alle lestijden van de basisomkadering. Een personeelslid aanstellen met deze vervangingseenheden gaat als volgt: $X * \text{aantal aanstellingsdagen} / 7 = Y$. Waarbij X de opdracht op weekbasis is van het personeel dat met vervangingseenheden wordt vervangen, uitgedrukt in 10.000sten en Y het aantal benodigde vervangingseenheden. Voor een aanstelling in een voltijdse opdracht is dit bij benadering steeds 1.429 eenheden per dag (Vlaamse Overheid, 2005).

1.1.6 Aanwendingsvorm: Bijzondere Pedagogische Taken (BPT)

Tot 3% van het toegekende lestijden en uren-pakket kan gereserveerd worden voor pedagogische taken. Dit maximum kan overschreden worden mits toestemming van het lokaal comité inzake arbeidsvoorwaarden en personeelsaangelegenheden. De lestijden die aangewend kunnen worden voor deze bijzondere pedagogische taken worden BPT-uren genoemd. Deze uren zijn gericht op de optimalisatie van de pedagogisch-didactische organisatie. Een voorbeeld van het gebruik is het toekennen van welbepaalde coördinatieopdrachten aan personeelsleden.

1.2 Werkingsmiddelen

Bovenop het lestijdenpakket ontvangen scholen nog werkingsmiddelen. Deze middelen en het nieuwe financieringsmechanisme worden uitgebreid besproken in het eindrapport van (Groenez, Juchtmans, Smet, & Stevens, 2015). De verdeling van de werkingsmiddelen is gebaseerd op de objectieve verschillen, de leerlingenkenmerken en de schoolkenmerken.

Figuur 2: Werkingsmiddelen Basisonderwijs

1.2.1 Objectieve verschillen

Bij de objectieve verschillen gaat het over de voorafname van neutraliteit enerzijds en die van levensbeschouwing anderzijds. Daar enkel het Gemeenschapsonderwijs (GO!) grondwettelijk verplicht is om neutraal onderwijs te bieden hebben zij recht op een compensatie. De kwantificering van dit verschil wordt vastgelegd op 3% van de geïndexeerd te verdelen middelen voor de leerlingen van deze scholen. Wat de voorafname voor levensbeschouwing betreft, gaat het over het aanbieden van meerdere levensbeschouwelijke vakken. Deze verplichting geldt enkel voor het Gemeenschapsonderwijs(GO!) en het officieel gesubsidieerd onderwijs (OGO). De extra kosten die deze verplichting met zich meebrengt leiden ertoe dat de overheid een compensatie voorziet. Het objectieve verschil voor het verplicht aanbieden van meerdere levensbeschouwingen naast elkaar werd vastgelegd op 4,5%. Het percentage voorafname van 3% voor neutraliteit en 4,5% voor levensbeschouwelijke vakken wordt gebruikt ter berekening van het bedrag dat de scholen die er aanspraak op maken, ontvangen per leerling. Het totale te verdelen bedrag voor Neutraal onderwijs = geïndexeerd te verdelen middelen * aantal leerling per objectief verschil * % voorafname(3%) / (totaal aantal leerlingen + aantal leerling per objectief verschil * % voorafname(3%)). Het totale te verdelen bedrag voor levensbeschouwelijke vakken = geïndexeerd te verdelen middelen

* aantal leerling per objectief verschil * % voorafname(4,5%) / (totaal aantal leerlingen + aantal leerling per objectief verschil * % voorafname(4,5%)) (AGODI, 2016; Vlaamse Overheid, 1998).

1.2.2 Leerlingenkenmerken

Een tweede element dat het totale werkingsbudget van scholen bepaalt is de samenstelling van leerlingenkenmerken op deze scholen. De 4 indicatoren van de te meten leerlingenkenmerken zijn de opleiding van de moeder, de schooltoelage, de thuistaal en de woonplaats/buurt. Het doel van deze leerlingenkenmerken is het in kaart brengen van het sociaal milieu waarin leerlingen opgroeien daar dit zeer sterk samenhangt met hun kans op een succesvolle schoolloopbaan.

Elk jaar wordt er een percentage van het totale werkingsbudget gewoon basisonderwijs na de voorafnames voor objectieve verschillen voorafgenomen. Vanaf begrotingsjaar 2016 stijgt dit percentage jaarlijks van 14,5625% tot 15,5% in 2020. Dit budget wordt vervolgens gelijkmatig over de 4 leerlingenkenmerken verdeeld. Vervolgens wordt het budget per leerlingenkenmerk gedeeld door het aantal aantikkende leerlingen overheen alle scholen. Hierbij dient evenwel opgemerkt te worden dat een correctie wordt toegepast in het geval er zeer veel leerlingen in een school zijn die scoren op een bepaald kenmerk. Indien het percentage leerlingen dat aantikt op een van de indicatoren twee standaardafwijkingen boven het gemiddelde ligt, wordt de financiering berekend op maximaal dat gemiddelde percentage en twee standaardafwijkingen (Vlaamse Overheid, 1998). Het quotiënt van deze berekening stemt overeen met het bedrag dat voor dit leerlingenkenmerk per aantikkende leerling gegenereerd wordt (ook hierbij geldt dat de financiering berekend wordt op maximaal het gemiddelde percentage en twee standaardafwijkingen). Op deze manier genereert een aantikkende leerling voor de indicator buurt een hoger bedrag dan een leerling die aantikt op de indicator schooltoelage wanneer er meer leerlingen aantikken op schooltoelage dan buurt en vice versa. Een leerling kan uiteraard aantikken voor verschillende kenmerken. De school ontvangt dan de som van de gegenereerde bedragen.

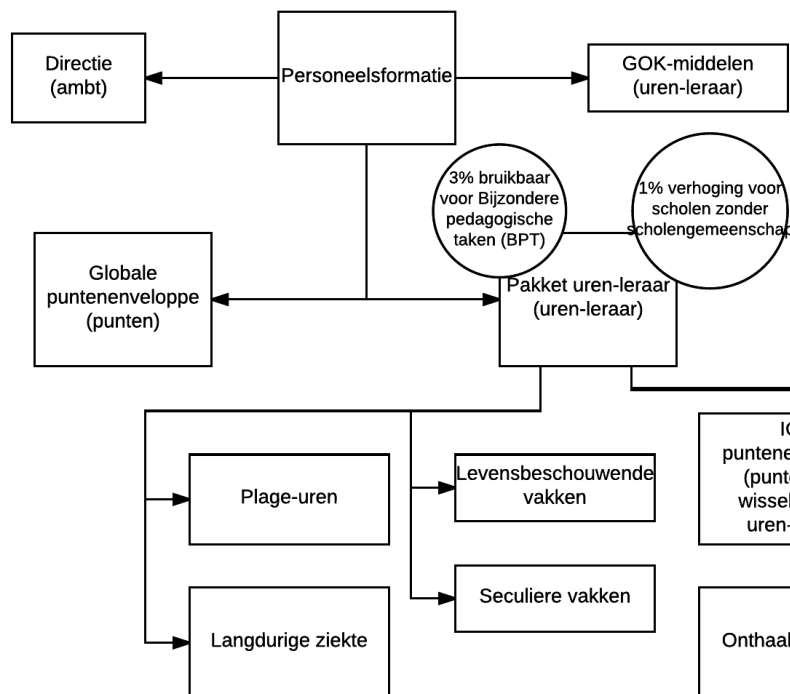
1.2.3 Schoolkenmerken

Een derde element om de werkingsmiddelen van scholen te bepalen zijn de zogenaamde schoolkenmerken. Deze schoolkenmerken zijn het onderwijsniveau, het onderwijstype en het studiegebied van de leerling. In het basisonderwijs zijn dus het niveau (kleuter-lager) en het type (gewoon onderwijs- buitengewoon onderwijs) van belang. Na afname van de objectieve verschillen en het budget voor de leerlingenkenmerken wordt het restant van het originele budget voor basisonderwijs verdeeld volgens deze schoolkenmerken. Aan elk van deze kenmerken is een wegingscoëfficiënt en een puntenwaarde toegekend. Voor kleuters is de puntenwaarde vastgelegd op 6 en de wegingscoëfficiënt op 88,48%, voor leerlingen lager onderwijs ligt de puntenwaarde op 8 en de wegingscoëfficiënt op 100%. Een school met 20 kleuters en 30 lagere school leerlingen ontvangt bijgevolg: $20 \cdot 6 \cdot 0,8848 + 30 \cdot 8 \cdot 1 = 346,176$ punten. Het budget voor schoolkenmerken wordt dan gedeeld door de som van de puntenwaarden van alle leerlingen. Dit quotiënt bepaalt dan het bedrag dat een school ontvangt per punt.

2 Huidig financieringsbeleid Secundair Onderwijs

Het totale Vlaamse budget voor het secundaire onderwijs was ongeveer 4,1 miljard euro in het schooljaar 2015-2016. Ongeveer 3,7 miljard euro is bestemd voor het gewoon secundair onderwijs en 427 miljoen euro voor het buitengewoon secundair onderwijs. Wanneer we kijken naar de verdeling van de onderwijsbudgetten per uitgavencategorie stellen we vast dat deze voor het merendeel naar lonen gaan. In het gewoon secundair onderwijs lopen lonen op tot bijna 85% van alle uitgaven, 12% gaat naar werking en slechts 3,2% wordt gebruikt voor investeringen. Het totale budget is de afgelopen jaren gestaag gestegen, met dit jaar voor de eerste keer in 5 jaren een absolute afname van de lonenbudgetten. Als we kijken naar de kostprijs per leerling in het secundair onderwijs merken we dat deze voor het gewoon secundair onderwijs schommelt rond 8.500 euro is en in het buitengewoon secundair onderwijs sinds 2011 met bijna 10% is gestegen tot bijna 21.000 euro per leerling (Vlaamse overheid, 2016).

2.1 Personeelsformatie

Figuur 3: Personeelsformatie Secundair Onderwijs

2.1.1 Directie

Een voltijdse betrekking van directeur wordt toegekend aan elke secundaire school met ten minste 83 regelmatige leerlingen op de teldag. Voor scholen die enkel een eerste of een eerste en tweede graad organiseren geldt een minimumaantal van 120 leerlingen om aanspraak te maken op deze voltijdse betrekking. Indien het leerlingenaantal lager ligt dan het voorgenoemde minimum wordt de directeur belast met een onderwijsopdracht. Deze onderwijsopdracht komt overheen met een halve onderwijsopdracht, verminderd met vier uren-leraar (Vlaamse Overheid, 1998).

2.1.2 Pakket uren-leraar

Het aantal wekelijkse uren-leraar waar een school recht op heeft bestaat uit een aantal uren leraar voorbehouden voor het onderwijzen van de vakken met uitzondering van godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie enerzijds en een aantal uren-leraar voor het onderwijzen van de uitgezonderde vakken anderzijds. Deze laatste categorie wordt echter niet toegekend voor enkele uitzonderingen (derde leerjaar van de derde graad A.S.O. en K.S.O., de Se-n-Se van de derde graad T.S.O. en K.S.O. en HBO-verpleegkunde).

Het totaal aantal berekende uren-leraar kan enerzijds aangewend worden voor lesuren en anderzijds voor niet-lesuren. Onder deze niet-lesuren worden interne pedagogische begeleiding, bijzondere pedagogische taken, nascholing, inhaallessen, klassenraad, klassendirectie en seminaries verstaan.

2.1.2.1 *Seculiere vakken*

Het aantal uren-leraar- dat een school ontvangt wordt berekend op basis van een aantal wekelijkse uren-leraar per leerling. Dit persoonlijke aantal uren-leraar wordt berekend op basis van coëfficiënten die bepaald zijn per "onderwijsklasse" (afhankelijk van studierichting, type en niveau) (zie Appendix F "Onderverdeling onderwijsklassen" en Appendix G "overzicht coëfficiënten aantal uren-leraar per leerling") (Vlaamse Overheid, 1998). De toegekende coëfficiënten zijn het grootste op de eerste schijf van leerlingen. Naarmate er meer leerlingen zijn die onderwijs genieten per klasse komen deze in een hogere schijf terecht. De marginale coëfficiënt vermindert dus per schijf. In een school met 80 leerlingen in de tweede en de derde graad A.S.O. is de bepaling als volgt: Voor de eerste schijf van 25 leerlingen geldt een coëfficiënt van 1,90. Voor de tweede schijf van 26 tot 50 leerlingen geldt een coëfficiënt van 1,70 en voor de laatste groep van leerling 51 tot en met leerling 81 geldt een coëfficiënt van 1,60. Op het resultaat van deze berekeningsmethode geldt een aanwendingspercentage van 96,57%. Het bekomen aantal uren-leraar wordt vervolgens afgerond.

Voor bepaalde scholen gelden andere, zogenaamde minimum-pakketten, regelingen. De toekenning van deze minimumpakketten gebeurt op basis van de artikelen met betrekking tot rationalisatienormen zoals benoemd in de Codex Secundair Onderwijs.³ Voor deze scholen wordt de voorgenoemde coëfficiëntenregeling vervangen door een minimumpakket. Voorgenoemde aanpassing geldt enkel indien de school in kwestie voldoet aan volgende voorwaarden:

*"- Een berekening toont aan dat de vervangende regeling een voordeliger resultaat op levert voor de school dan de coëfficiëntenregeling.
-Het aantal uren-leraar waar de school recht op heeft volgens de minimum-pakketten regeling gedeeld door het aantal aanwendbare uren-leraar aan 100% (coëfficiënten-berekening en minimum-pakketten) is groter dan of gelijk aan 15%.
-Het aantal uren-leraar toegekend via de coëfficiëntenregeling gedeeld door het aantal uren-leraar waar de school recht op heeft volgens de minimum-pakketten regeling is kleiner dan of gelijk aan 85%.*

³ Voor scholen die vallen onder Artikel 191 en 190 §2, voor de scholen waar de bevolkingsdichtheid tussen 125 en 250 inwoners per km² bedraagt en voor scholen waar 75% van de regelmatige leerlingen in een internaat verblijven, wordt de voorgenoemde coëfficiëntenregeling vervangen door (zie Appendix H). Voor scholen onder toepassing van artikel 192 van de Codex Secundair Onderwijs, voor de scholen met het Nederlands als onderwijstaal die gevestigd zijn in het administratief arrondissement Brussel Hoofdstad en voor de scholen in de gemeenten waar de bevolkingsdichtheid kleiner is dan 125 inwoners per km² wordt deze regeling vervangen door (zie Appendix I). Voor scholen die vallen onder artikel 193, 194 of 197 van de Codex Secundair Onderwijs wordt de coëfficiëntenregeling vervangen door (Zie Appendix J).

- het betrokken schoolbestuur of de gemandateerde ervan maakt een ondertekende verklaring op erewoord, waarin expliciet staat dat in geen enkel structuuronderdeel van een graad of onderwijsvorm waarvoor aan de school in kwestie een minimumpakket is toegekend, tijdens het schooljaar van toekenning de inschrijving van een leerling wordt geweigerd op basis van capaciteit of volzetverklaring. Die verklaring op erewoord ligt in de school ter inzage van verificatie en inspectie.” (Vlaamse Overheid, 1998)

Voor structuuronderdelen A.S.O. en T.S.O. met component topsport worden de leerlingen waaraan een topsportstatuut A is toegekend niet in aanmerking genomen voor de coëfficiëntenregeling maar worden er voor elk zo'n leerling 2,9 uren-leraar aan de school toegekend. Leerlingen met een topsportstatuut B worden als gewone leerlingen geteld. Voor leerlingen met een topsportattest B en A wordt er aan de school een forfaitair pakket van 20 uren-leraar toegekend per leerjaar in maximum een van beide onderwijsvormen (A.S.O. of T.S.O.) indien dit voordeliger is dan het resultaat met de coëfficiëntenberekening. Deze uren-leraar kunnen uitsluitend aangewend worden voor de organisatie van de topsportrichtingen. Ook voor land en tuinbouwscholen werd er een aparte structuur ontworpen. Afhankelijk van het aantal leerlingen kunnen zij aanspraak maken op 29, 58 of 87 uren-leraar. De personeelsleden die van hieruit aangesteld worden zijn belast met de uitbating en het onderhoud van de culturen, de serres en de veestapel en met het geven van demonstraties tijdens de praktijklessen. Het aantal uren-leraar bekomen met deze berekening wordt vermenigvuldigd met het aanwendingspercentage voor minimumpakketten van 98,57%. Dit resultaat wordt vervolgens afgerond.

2.1.2.2 *Godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie*

Voor de vakken godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie worden splitsingsnormen gebruikt (Zie Appendix K “Splitsingsnormen godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie”). Deze splitsingsnormen worden steeds toegepast op het niveau van afzonderlijke leerjaren en per afzonderlijk aangewend leerplan. In het eerste leerjaar A en het tweede leerjaar van de eerste graad geldt bijvoorbeeld: 26 leerlingen voor 2 klassen, 51 leerlingen voor 3 klassen, 76 leerlingen voor 4 klassen, enz... per schijf van 25 leerlingen voor een extra klas (Vlaamse Overheid, 1998).

Voor het bepalen van het aantal klassen godsdienst en niet-confessionele zedenleer in de officiële scholen en voor het aantal klassen voor deze vakken en cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie in de scholen van het gesubsidieerd vrij niet-confessioneel onderwijs is de verdeling 10 leerlingen voor 2 klassen, 21 leerlingen voor 3 klassen, 28 leerlingen voor 4 klassen, ... per schijf van 7 leerlingen.

Het aantal berekende klassen wordt dan vermenigvuldigd met het aantal wekelijkse lestijden voor de bedoelde vakken. Vervolgens wordt dit bekomen aantal uren-leraar vermenigvuldigd met een aanwendingspercentage van 98%. Deze uren dienen volledig aangewend te worden voor de desbetreffende cursussen. Deze aanwending kan zowel voor lesuren als voor niet-lesuren met betrekking tot de cursus gebeuren.

2.1.2.3 *Scholengemeenschappen*

Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen een verhoging van het berekende aantal uren-leraar, aanwendingspercentages inbegrepen, van 1%. Het doel van deze

middelen is de reductie van het aantal organiseerbare plage-uren op te vangen en om de werkdruk te verminderen.

Scholen die wel deel uitmaken van een scholengemeenschap genieten van een voordeligere berekening van de puntenenveloppen en het personeel van deze scholen kan ruimer ingezet worden. Leden van het bestuurs- en ondersteunend personeel kunnen voor opdrachten voor de totaliteit van de scholengemeenschap ingezet worden. Ondersteunend personeel kan ingezet worden voor opdrachten voor andere scholen uit de gemeenschap.

2.1.2.4 Bijzondere pedagogische uren

Tot 3% van het aantal aanwendbare uren-leraar kan gereserveerd worden voor bijzondere pedagogische taken. Onder deze pedagogische taken wordt echter niet verstaan: uren-leraar voor de organisatie van het voltijds gewoon B.S.O. volgens een modulair stelsel en uren-leraar topschoolcoördinatie (Vlaamse Overheid, 2014)

2.1.2.5 Plage-uren

Plage-uren zijn de uren-leraar begrepen tussen het minimum en het maximum van een voltijdse leraarsbetrekking. Het zijn dus de uren die een leerkracht boven het minimumaantal en onder het maximumaantal presteert. Deze aantallen zijn gespecificeerd voor alle ambten in het onderwijs (Vlaamse Overheid, n.d.). Buiten de gefinancierde/ gesubsidieerde uren en plage-uren kunnen personeelsleden niet belast worden. Er kan slechts 1 plage-uur worden toegekend. Personeelsleden kunnen enkel met plage-uren belast worden indien deze uren om organisatorische redenen noodzakelijk zijn en op een transparante en billijke wijze georganiseerd worden.

Scholen die tot een scholengemeenschap behoren mogen sinds schooljaar 2011-2012 maximaal 3% van het urenpakket van de individuele school en maximum 1,3% van de som van de urenpakketten van alle scholen binnen de scholengemeenschap organiseren als plage-uren. Om deze reductie van het aantal plage-uren mogelijk te maken, worden er onder de scholengemeenschappen secundair onderwijs 20.000 uren verdeeld evenredig met hun aandeel in het totale urenpakket. Voor scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren geldt bovenop de eerder vermelde 3% regel dat het % plage-uren niet hoger kan liggen dan dat van het schooljaar 2001-2002.

2.1.2.6 Overdracht uren-leraar

Uren-leraar mogen overgedragen worden naar het volgende schooljaar of naar een andere school. Voor overdracht naar het volgende schooljaar geldt een maximum van 2% van het aantal aanwendbare uren-leraar. Uren-leraar die het resultaat zijn van omzettingen van punten worden niet meegeteld. Deze overgedragen uren kunnen enkel in het volgende schooljaar worden aangewend. Voor overdracht van uren naar een andere school geldt er geen beperking (Vlaamse Overheid, 1998).

2.1.2.7 Onthaalonderwijs

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers bestaat uit een onthaaljaar en ondersteuning, begeleiding en opvolging van gewezen anderstalige nieuwkomers. Ook het overdragen en opbouwen van expertise in het regulier secundair onderwijs met betrekking tot gewezen anderstalige nieuwkomers behoort tot dit onderwijs. Daar deze vormen van begeleiding de nodige

kosten en inspanningen met zich meebrengen geven ze recht op additionele specifieke uren-leraar. Deze uren worden toegekend aan de scholengemeenschap. Indien een school niet tot een scholengemeenschap behoort ontvangt deze de uren zelf.

Onder de term “anderstalige nieuwkomer” worden verstaan: kinderen tussen de 12 en 18 jaar die maximaal één jaar ononderbroken in België verblijven, niet het Nederlands als moedertaal hebben en deze taal ook niet voldoende beheersen om les te kunnen volgen. Tot slot mogen deze leerlingen maximaal 9 maanden ingeschreven zijn in een school waar het Nederlands de onderwijstaal is.

Er wordt een specifiek pakket uren-leraar voorzien voor het inrichten van onthaalonderwijs. Deze uren kunnen niet aangewend worden voor andere doeleinden dan onthaalonderwijs. Elke school met onthaalonderwijs (of contactschool van een scholengemeenschap die onthaalonderwijs aanbiedt) ontvangt 2,5 uren-leraar per regelmatige anderstalige nieuwkomer in het onthaaljaar. Hier bovenop ontvangen deze scholen 0,9 uren-leraar per regelmatige anderstalige nieuwkomer in het voorafgaande schooljaar. Deze kunnen uitsluitend aangewend worden voor begeleiding, ondersteuning en opvolging van ex-onthaalleerlingen in het regulier onderwijs. Voor de berekening van het eerder vermelde puntengewicht is het puntengewicht van een anderstalige nieuwkomer gelijkgesteld aan 16.

2.1.2.8 Puntenenveloppen

Het systeem betreffende de ICT-coördinatie verloopt net als in het basisonderwijs via een puntenenveloppe. De berekening gebeurt exact hetzelfde met dat verschil dat de wegingsfactor, in tegenstelling tot in het basisonderwijs niet altijd gelijk is aan 1,25. Voor leerlingen in de A-stroom van de eerste graad, de tweede en derde graad van het A.S.O., T.S.O. en K.S.O. geldt een wegingsfactor van 1. Ook in het secundair onderwijs kunnen de aanvullende middelen enkel aangewend worden indien scholen samenwerken. Dit kan door middel van een scholengemeenschap, scholengroep, een consortium of een samenwerkingsverband. Deze middelen kunnen aangewend worden ter bezoldiging van onderwijzend personeel, bestuurspersoneel en ondersteunend personeel.

2.1.2.9 Langdurige ziekte

Wanneer jongeren langdurig ziek zijn kan er voorzien worden in onderwijs aan huis. Tijdens de duur van de langdurige ziekte worden door de overheid 4 bijkomende lessen per leerling en per week gefinancierd of gesubsidieerd.

2.1.3 GOK-middelen

Ter aanvulling op het overzicht van het pakket uren-leraar worden ook extra uren-leraar voorzien in het kader van gelijke onderwijskansen en kansarmoede. Het GOK-decreet of het decreet voor gelijke onderwijskansen bundelde de vele geleverde inspanningen, projecten en middelen met betrekking tot kansarmoedebelied. Het doel van dit beleid is de onderwijsachterstand van kansarme autochtone en allochtone leerlingen weg te werken. Om dit doel te bewerkstelligen ontvangen scholen met deze doelgroep extra uren-leraar, begeleiding en ondersteuning (Blaton, 2008). Net zoals voor de SES-middelen in het basisonderwijs, worden de doelgroepleerlingen bepaald aan de hand van enkele indicatoren. Op termijn zou het de bedoeling zijn dat deze GOK-omkadering, net als in het basisonderwijs, geïntegreerd wordt in het reguliere omkaderingsysteem, zoals hierboven omschreven (Franck, Nicaise, & Lavrijsen, 2017). Om in aanmerking te komen voor extra uren-leraar dient een school voor de eerste graad en voor het structuuronderdeel anderstalige nieuwkomers minstens 10%

gewogen leerlingen tellen die voldoen aan de gelijke kansenindicatoren. Voor de tweede en derde graad loopt dit benodigde percentage gewogen leerlingen die voldoen aan de gelijke kansenindicatoren op tot 25%.

Er zijn 5 gelijke kansenindicatoren gespecificeerd in het decreet. Voor elk van deze indicatoren wordt een weging, uitgedrukt in punten, toegekend. Hieronder worden de 5 indicatoren weergegeven met hun respectievelijke puntenwaarden. Voor de indicator schooltoelage zijn er 2 puntenwaarden, één voor leerlingen die enkel op deze indicator, eventueel in combinatie met thuistaal scores en één voor leerlingen die ten minste op nog één andere indicator scores.

- Ouders behoren tot de trekkende bevolking: Dat betekent dat de ouders binnenschippers, kermis- of circusexploitanten, artiesten of woonwagenbewoners zijn. Deze indicator komt overeen met een wegingscoëfficiënt van 0,8 punten.

- De moeder is niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs. Deze indicator komt overeen met een wegingscoëfficiënt van 0,6 punten.

- De leerling wordt tijdelijk of permanent buiten het gezinsverband opgenomen. Dit komt overeen met een wegingscoëfficiënt van 0,8 punten.

- Het gezin ontvangt één of meerdere schooltoelage(n). Dit komt overeen met een wegingscoëfficiënt van 0,4 punten indien de leerling enkel aantikt op de indicator schooltoelage. Deze weging wordt echter gecorrigeerd daar het aantal leerlingen dat onder deze voorwaarde valt vermenigvuldigd wordt met 0,4417. Dit brengt de werkelijke puntenwaarde op 0,17668. Indien de leerling ook aantikt op een andere indicator bedraagt de wegingscoëfficiënt 0,18 punten.

- De taal die de leerling in het gezin spreekt is niet het Nederlands. Deze indicator komt overeen met een wegingscoëfficiënt van 0,2 punten.

Voor leerlingen die aan verschillende indicatoren voldoen zijn de gewichten cumulatief tot een maximum van 1,2 punten per leerling.

De wegingscoëfficiënt voor schooltoelage van 0,4417 geldt ook voor de telling van het percentage gewogen leerlingen. Alle andere indicatoren worden als 1 gewogen. Per school vindt deze berekening per leerling plaats. Vervolgens worden voor de eerste graad en het onthaalonderwijs voor de anderstalige nieuwkomers de bekomen puntenwaarden opgeteld. Deze puntenwaarde wordt ten slotte vermenigvuldigd met 1,5 indien de school zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt of indien de school een concentratiegraad bereikt van minstens 55%. Indien een school aan beide criteria voldoet wordt de vermenigvuldiging tweemaal toegepast. Het totaal aantal bekomen punten wordt (na afronding) vermenigvuldigd met 0,2916 uren-leraar. Dit aantal uren leraar wordt vervolgens afgerond.

Ook de puntenwaarden van de leerlingen van de tweede en derde graad worden samengeteld. Deze waarde wordt dan ook weer vermenigvuldigd met 1,5 indien de school zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt of indien de school een concentratiegraad bereikt van minstens 55%. Indien een school aan beide criteria voldoet wordt de vermenigvuldiging tweemaal toegepast. Het totaal aantal bekomen punten wordt (na afronding) vermenigvuldigd met 0,1225 uren-leraar. Dit aantal uren-leraar wordt vervolgens afgerond.

Een school ontvangt de som van deze verworven uren-leraar enkel indien het resultaat van de berekening voor alle graden samen meer dan of exact 6 extra uren-leraar bedraagt. Deze berekening gebeurt elke drie schooljaren (=GOK-periode) en gedurende deze periode worden de extra uren-leraar

gehandhaafd. De extra-uren leraar kunnen vrij aangewend worden over de verschillende graden mits ze aangewend worden voor het voeren van een gelijk onderwijskansenbeleid.

2.1.4 Globale puntenenveloppe

Naast het pakket uren-leraar is er ook een zogenaamde globale puntenenveloppe. Deze puntenenveloppe voorziet een school van de middelen om op het niveau van de school het kader bestuurspersoneel (met uitzondering van directeur) en ondersteunend personeel in te vullen. Ook poogt deze enveloppe op het niveau van school en scholengemeenschap een beleid inzake taak- en functiedifferentiatie gestalte te geven. Hieronder geven we weer hoe de berekening van de punten verloopt. Deze punten kunnen vervolgens gebruikt worden om ambten van bestuurspersoneel, ondersteunend personeel en onderwijzend personeel in het kader van taak- en functiedifferentiatie aan te werven. Ook kunnen personeelsleden met deze punten tot een hogere salarisschaal in een ambt van het ondersteunend personeel bevorderd worden en kunnen personeelsleden klasvrij gemaakt worden. Voor scholen die deel uitmaken van een scholengemeenschap, ontvangt de scholengemeenschap de puntenenveloppe. De scholengemeenschap verdeelt de punten vervolgens naar eigen goeddunken op basis van criteria waarover een akkoord bereikt werd. Scholen die niet behoren tot een scholengemeenschap ontvangen de punten zelf. Voor alle punten hieronder vermeld geldt een wegingscoëfficiënt van 96,57%.

2.1.4.1 Globale puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap

- 1) 120 Punten worden toegekend voor elke school gewoon voltijds secundair onderwijs (SO) en elk deeltijds centrum voor beroepsonderwijs die/dat ten minste 600 regelmatige leerlingen telt op de teldag of, vanaf het daaropvolgende schooljaar, ten minste 550 regelmatige leerlingen. Een additionele 120 punten worden toegekend voor elke 600 leerlingen die een school meer telt dan deze norm.
- 2) 120 Punten worden toegekend voor elke school buitengewoon secundair onderwijs (BuSO) die ten minste 300 regelmatige leerlingen telt op de teldag of, vanaf het daaropvolgende schooljaar, ten minste 275 regelmatige leerlingen.
- 3) 120 punten worden toegekend voor elke school SO met een eerste graad met T.S.O., B.S.O. of met HBO-verpleegkunde en voor elk autonoom centrum voor deeltijds beroepsonderwijs, indien op 1 februari van het voorafgaand schooljaar het totaal aantal gefinancierde of gesubsidieerde totaal aantal wekelijkse uren-leraar ingericht als praktische vakken (PV) in die school ten minste 7 voltijdse betrekkingen bereiken van leraar, belast met het geven van PV of daaraan gelijkgesteld. Vanaf het daaropvolgende schooljaar is de norm 6 voltijdse betrekkingen PV. Een additioneel veelvoud van 120 punten wordt toegekend indien deze cijfers respectievelijk 15 en 14 (240 punten), 19 en 18 (360 punten), 22 en 21 (480 punten), 29 en 28 (600 punten), 31 en 30 (720 punten), 33 en 32 (840 punten), 36 en 35 (960 punten), 43 en 41 (1080 punten), en zo verder per schijf van 7 en 6, bedragen.
- 4) 120 Punten worden toegekend aan elke school BuSO indien het totaal aantal wekelijkse lesuren ingericht als beroepsgerichte vorming (BGV) of PV of daaraan gelijkgesteld in die school ten minste 210 bedraagt. Een additionele 120 punten worden toegekend per veelvoud van 210 wekelijkse lesuren ingericht als BGV, PV of daaraan gelijkgesteld dat de school boven deze norm uitstijgt.
- 5) De door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde wekelijkse uren-leraar ingericht als BGV, PV of daaraan gelijkgesteld, die in een school ontoereikend zijn om 120

punten te genereren kunnen op het niveau van de scholengemeenschap geaggregeerd worden om alsnog 120 punten (of een veelvoud daarvan) te genereren.

- 6) Punten voorheen aangeduid als organieke puntenenveloppe ondersteunend personeel:
 - Het aantal regelmatige leerlingen van scholen SO die recht hebben op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2971 (afgerond).
 - Het aantal regelmatige leerlingen van scholen SO die geen recht hebben op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2851 (afgerond).
 - Het wekelijks pakket uren-leraar van het betreffende schooljaar voor scholen SO die recht hebben op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,3025 (afgerond).
 - Het wekelijks pakket uren-leraar van het betreffende schooljaar voor scholen SO die geen recht hebben op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2902 (afgerond).
 - 82 Punten per school BuSO vermeerderd met het aantal regelmatige leerlingen vermenigvuldigd met een wegingscoëfficiënt die afhangt van het aantal leerlingen. (zie bijlage L “wegingscoëfficiënt punten BuSO”) (Vlaamse overheid, 2009).
- 7) Punten voorheen aangeduid als puntenenveloppe taak- en functiedifferentiatie:
 - Het aantal regelmatige leerlingen van de scholen SO vermenigvuldigd met 0,02316074 (afgerond).
 - Wekelijks pakket uren-leraar van de scholen SO van het betreffende schooljaar vermenigvuldigd met 0,02364658 (afgerond).
 - Aantal leerlingen van de scholen BuSO vermenigvuldigd met 0,07666553 (afgerond).
- 8) Een aantal punten afhankelijk van het aantal regelmatige leerlingen van alle scholen samen: 120 punten indien tussen de 900 en 3999 leerlingen, 180 punten indien tussen de 4000 en 6499 leerlingen. Vervolgens 60 additionele punten per schijf van 1500 additionele leerlingen met een maximum van 420 punten vanaf 11000 leerlingen.
- 9) 120 Punten voor elk niet-autonoom centrum voor deeltijds beroepsonderwijs.

2.1.4.2 Globale puntenenveloppe toegekend aan school voor voltijds gewoon secundair onderwijs die niet tot een scholengemeenschap behoort.

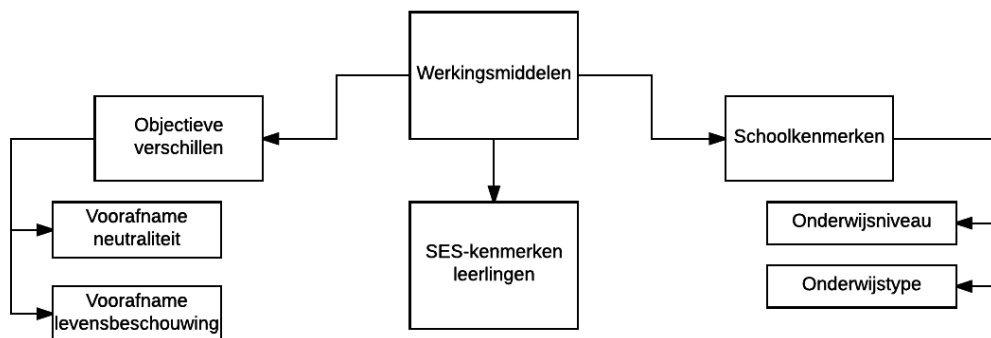
- 1) Punt 1 van de puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap geldt onverminderd toegespitst op één school.
- 2) Punt 1 van de puntenenveloppe toegekend aan de scholengemeenschap geldt onverminderd toegespitst op één school.
- 3) Punten voorheen aangeduid als organieke puntenenveloppe ondersteunend personeel:
 - Het aantal regelmatige leerlingen van een school die recht heeft op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2857 (afgerond).
 - Het aantal regelmatige leerlingen van een school die geen recht heeft op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2741 (afgerond).
 - Het wekelijks pakket uren-leraar van het betreffende schooljaar van een school die recht heeft op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2651 (afgerond).
 - Het wekelijks pakket uren-leraar van het betreffende schooljaar van een school die geen recht heeft op extra uren-leraar gelijke onderwijskansen vermenigvuldigd met 0,2544 (afgerond).
- 4) Punten voorheen aangeduid als puntenenveloppe taak- en functiedifferentiatie:
 - Het aantal regelmatige leerlingen van de school vermenigvuldigd met 0,02316074 (afgerond).

-Wekelijks pakket uren-leraar van de school van het betreffende schooljaar vermenigvuldigd met 0,01970700 (afgerond).

- 5) 120 Punten voor elk niet-autonoom centrum voor deeltijds beroepsonderwijs.
(Vlaamse overheid, 2009).

2.2 Werkingsmiddelen

Net zoals in het basisonderwijs ontvangen secundaire scholen ook werkingsmiddelen bovenop deze uren-leraar pakketten. De verdeling van deze werkmiddelen leunt sterk aan bij het basisonderwijs, mits enkele verschillen. We overlopen ook hier de verschillende middelen die ter beschikking gesteld kunnen worden. Ook voor deze middelen baseren we ons sterk op het evaluatierapport van (Groenez, Juchtmans, Smet, & Stevens, 2015).

Figuur 4: Werkingsmiddelen Secundair Onderwijs

2.2.1 Objectieve verschillen

De voorafname voor objectieve verschillen is exact hetzelfde bij het secundair onderwijs als bij het basisonderwijs: bij de objectieve verschillen gaat het over de voorafname van neutraliteit enerzijds en die van levensbeschouwing anderzijds. Daar enkel het Gemeenschapsonderwijs (GO!) grondwettelijk verplicht is om neutraal onderwijs te bieden hebben zij recht op een compensatie. De kwantificering van dit verschil wordt vastgelegd op 3%. Wat de voorafname voor levensbeschouwing betreft, gaat het over het aanbieden van meerdere levensbeschouwelijke vakken. Deze verplichting geldt enkel voor het gemeenschapsonderwijs en het officieel gesubsidieerd onderwijs (OGO). De extra kosten die deze verplichting met zich meebrengt leiden ertoe dat de overheid een compensatie voorziet. Het objectieve verschil voor het verplicht aanbieden van meerdere levensbeschouwingen naast elkaar werd vastgelegd op 4,5% (Vlaamse Overheid, 1998).

2.2.2 Leerlingenkenmerken

Een tweede element dat het totale werkingsbudget van scholen bepaalt is de samenstelling van leerlingenkenmerken op deze scholen. De 4 indicatoren van de te meten leerlingenkenmerken zijn de opleiding van de moeder, de schooltoelage, de thuistaal en de woonplaats/buurt. Het doel van deze leerlingenkenmerken is het in kaart brengen van het sociaal milieu waarin leerlingen opgroeien daar dit zeer sterk samenhangt met hun kans op een succesvolle schoolloopbaan.

Elk jaar wordt er een percentage van het totale werkingsbudget gewoon basisonderwijs na de voorafnames voor objectieve verschillen voorafgenomen. Vanaf begrotingsjaar 2016 stijgt dit percentage jaarlijks van 10,625% tot 11% in 2019. Dit budget wordt vervolgens onder de 4 leerlingenkenmerken verdeeld. 10% van de bandbreedte is bestemd voor de indicator buurt. De

resterende 90% wordt gelijkmatig verdeeld over de drie overige indicatoren. Vervolgens wordt het budget per leerlingenkenmerk gedeeld door het aantal aantikkende leerlingen overheen alle scholen. Hierbij dient evenwel opgemerkt te worden dat een correctie wordt toegepast in het geval er zeer veel leerlingen in een school zijn die scoren op een bepaald kenmerk. Indien het percentage leerlingen dat aantikt op een van de indicatoren twee standaardafwijkingen boven het gemiddelde ligt, wordt de financiering berekend op maximaal dat gemiddelde percentage en twee standaardafwijkingen (Vlaamse Overheid, 1998). Het quotiënt van deze berekening stemt overeen met het bedrag dat voor dit leerlingenkenmerk per aantikkende leerling gegenereerd wordt (ook hierbij geldt dat de financiering berekend wordt op maximaal het gemiddelde percentage en twee standaardafwijkingen). Op deze manier genereert een aantikkende leerling voor de indicator opleidingsniveau van de moeder een hoger bedrag dan een leerling die aantikt op de indicator schooltoelage wanneer er meer leerlingen aantikken op schooltoelage dan opleidingsniveau moeder en vice versa. Een leerling kan aantikken voor verscheidene kenmerken. De school ontvangt dan de som van de gegenereerde bedragen (Vlaamse overheid, 1992).

2.2.3 Schoolkenmerken

Een derde element om de werkingsmiddelen van scholen te bepalen zijn de schoolkenmerken. Deze schoolkenmerken zijn het onderwijsniveau, het onderwijstype en het studiegebied van de leerling. In het gewoon secundair onderwijs zijn dus het niveau (graad) en het studiegebied van belang. Na afname van de objectieve verschillen en het budget voor de leerlingen kenmerken wordt het restant van het originele budget voor secundair onderwijs verdeeld volgens deze schoolkenmerken. Aan elk van deze kenmerken is een puntenwaarde toegekend. Voor leerlingen in de eerste graad en voor leerlingen in de tweede en derde graad A.S.O. is de puntenwaarde vastgelegd op 16. Voor leerlingen T.S.O. en B.S.O. in de tweede en derde graad geldt afhankelijk van de studierichtingen een puntenwaarde van 18 of 22. Voor leerlingen van de tweede en derde graad geldt voor ballet en podiumkunsten een puntenwaarde van 20 en voor beeldende kunsten 18. Voor leerlingen van de vierde graad en verpleegkunde HBO ten slotte geldt een puntenwaarde van 20. Een school met 20 leerlingen ASO tweede graad en 30 leerlingen KSO ballet ontvangt bijgevolg: $20 \cdot 16 + 30 \cdot 20 = 920$ punten. Het budget voor schoolkenmerken wordt dan gedeeld door de som van de puntenwaarden van alle leerlingen. Dit quotiënt bepaalt dan het bedrag dat een school ontvangt per punt.

2.2.4 Puntenenveloppe ICT

Een laatste bron van inkomende middelen zijn de ICT-werkingsmiddelen. Deze werkingsmiddelen worden bepaald door het gewogen aantal leerlingen voor de puntenenveloppe van ICT ($1,25 \times$ aantal leerlingen) te vermenigvuldigen met de coëfficiënt voor werkingsmiddelen (0,7163). Een basisschool met 200 leerlingen ontvangt dan $200 \times 1,25 \times 0,7163 = 179,08$ euro. Deze werkingsmiddelen kunnen enkel aangewend worden voor logistieke en materiële ondersteuning van de ICT-coördinatie.

3 Vaststellingen

Dit overzicht biedt een intuïtieve beschrijving van de financiering van het Vlaams leerplichtonderwijs. Op basis van het overzicht komen we tot volgende vaststellingen voor het secundair en basisonderwijs.

3.1 Basisonderwijs

De financiering van het basisonderwijs is een relatief ingewikkeld systeem, met diverse regels en uitzonderingen. In het basisonderwijs wordt er gewerkt met lestijden voor onderwijzend personeel, uren voor paramedisch personeel en punten voor ondersteunend en beleidspersoneel. Afhankelijk van de verwerving, aard en besteding van voorgenoemde lestijden, uren en punten zijn deze al dan niet geormerkt, inwisselbaar of overdraagbaar. Een groot aantal van de financieringsregels werd in het leven geroepen als prikkel voor bepaald gedrag. Effectieve prikkels dienen echter voldoende transparant en voorspelbaar te zijn om (het gewenste) effect te sorteren (Laffont & Tirole, 1993).

We stellen ten tweede vast dat het systeem relatief meer middelen per leerling toekent aan kleine scholen dan aan scholen met een hoger leerlingenaantal. Aan elke school wordt een ambt van directeur toegekend. Dit ambt wordt wel verminderd bij kleine scholen. In de kleinste basisscholen moet een directeur een onderwijsopdracht van 14 uur presteren. Vanaf 180 leerlingen verwerft een school een volledig mandaat van directeur zonder verdere voordelen voor grotere scholen. Hoewel de basisomkadering vanaf een dertigtal leerlingen proportioneel toeneemt per additionele leerling, zorgt de relatief hoge toekenning van lestijden voor de eerste 30 leerlingen voor een degressieve toekenning binnen de basisomkadering (scholen krijgen per leerling en volgens bepaalde schalen minder middelen naargelang de leerlingenpopulatie stijgt). Na de sokkel genereert een extra leerling gemiddeld ongeveer 1,19 extra lestijden. Voor de eerste 30 leerlingen ligt het gemiddelde nog op 1,8, wat de levensvatbaarheid van kleine scholen dient te garanderen. Scholen met hoge leerlingenaantallen genereren dus minder ambten per leerling vergeleken met scholen met lage leerlingenaantallen. Dit zorgt er enerzijds voor dat kleine scholen in dunbevolkte gebieden in stand gehouden kunnen worden, maar kan anderzijds ook een prikkel genereren die schaalvergroting van scholen tegenwerkt. Scholen zouden eventueel zelfs artificieel klein kunnen blijven. Een eenvoudige controle op basis van adresgegevens van scholen toont aan dat er relatief weinig basisscholen hetzelfde adres delen: er zijn 2448 unieke scholen (schoolnummers) die gelokaliseerd zijn op in totaal 3536 vestigingsplaatsen. Er zijn 111 adressen waar meer dan 1 school gevestigd is: in totaal zijn er 231 scholen die een identiek adres delen met minstens 1 andere school.

Tot slot kan het huidige systeem aanleiding geven tot relatief grote verschillen tussen scholen. Deze verschillen zijn zowel duidelijk voor verschillen in schoolgrootte als voor verschillen in ligging en leerlingenpopulatie. De ligging (bv. Vlaams Gewest versus Brussels Hoofdstedelijk Gewest of de al dan niet aparte telling van vestigingsplaatsen) en de leerlingenpopulatie (SES-middelen en –uren) kunnen ervoor zorgen dat scholen van dezelfde omvang toch middelen van een andere grootteorde ontvangen.

3.2 Secundair Onderwijs

In het secundair onderwijs wordt er gewerkt met uren-leraar, die zowel voor lesuren als voor niet-lesuren aangewend kunnen worden, splitsingsnormen voor religieuze vakken, puntenenveloppen voor ICT, een andere puntenenveloppe ter invulling van bestuurs- en ondersteunend personeel, GOK-uren voor kansarmoedebestrijding, ... Ook hier zijn punten, uren en uren-leraar al dan niet geormerkt, inwisselbaar of overdraagbaar. Net zoals in het basisonderwijs zijn de verschillende financieringsmechanismen mogelijk onvoldoende transparant en voorspelbaar voor directies om de prikkel die het beleid wenst te geven via de financieringsregels optimaal tot hun recht te doen komen.

Een tweede vaststelling is dat de financieringsregels grotendeels degressief zijn en dus relatief meer middelen per leerling toekennen aan kleine scholen dan aan scholen met een hoger leerlingenaantal. Elke school ontvangt een ambt van directeur, die zelfs in de kleinste secundaire scholen een maximale halve onderwijsopdracht, verminderd met 4 uren-leraar, bedraagt. Vanaf 120 leerlingen verwerft een school een volledig mandaat van directeur zonder verdere voordelen voor grotere scholen. Verder werkt het pakket uren-leraar met degressieve coëfficiënten waardoor scholen met hoge leerlingenaantallen minder ambten genereren per leerling vergeleken met scholen met lage leerlingenaantallen. Een gevolg hiervan is dat er weinig prikkels zijn tot schaalvergroting van scholen en dat scholen soms artificieel opgesplitst worden om ambten en uren te maximaliseren. Een eenvoudige analyse van de adresgegevens van secundaire scholen toont aan dat er (in vergelijking met het basisonderwijs) relatief meer secundaire scholen op hetzelfde adres gehuisvest zijn. In het secundair onderwijs zijn er 948 unieke scholen (schoolnummers), met in totaal 1323 vestigingsplaatsen. Op 305 adressen vinden we meer dan 1 school terug: op deze 305 adressen zijn er in totaal 735 scholen gevestigd. Meer specifiek betreft het 580 unieke scholen die een adres delen met minstens 1 andere school. Deze berekeningen zijn gebaseerd op de combinatie straat, huisnummer en crab-code: gesplitste scholen in dezelfde straat met een ander huisnummer of in een naburige straat worden op deze manier dus niet geïdentificeerd. Deze cijfers zijn dus waarschijnlijk een onderschatting van dit fenomeen. Uit eerdere berekeningen van Steven Groenez (HIVA) op basis van adresgegevens én leerlingstromen blijkt dat er in het secundair onderwijs van de 1263 vestigingsplaatsen en 948 schoolnummers, slechts 580 locaties overblijven wanneer men corrigeert voor artificieel opgesplitste scholen.

Een laatste vaststelling is dat het huidige systeem aanleiding kan geven tot relatief grote verschillen tussen scholen. Deze verschillen zijn zowel duidelijk voor verschillen in schoolgrootte als voor verschillen in ligging en leerlingenpopulatie. Door de degressiviteit van de pakketten uren-leraar kan het voor secundaire scholen interessanter zijn om een groot aantal kleine richtingen of studiegebieden in stand te houden, daar leerlingen op deze manier meer uren-leraar genereren. Ook de ligging (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en de leerlingenpopulatie (SES-middelen en GOK-uren) kunnen ervoor zorgen dat scholen van dezelfde omvang toch middelen van een andere grootteorde ontvangen.

4 Bibliografie

- AGODI. (2016). *Parameters puntwaarde Gewoon SO*. Opgehaald van agodi.be:
http://www.agodi.be/sites/default/files/atoms/files/Berekening_puntwaarde_Gewoon_SO_2015-2016.pdf
- Blaton, L. (2008). *Geschiedenis van het steunpunt GOK*. Opgehaald van Steunpuntgok.be:
http://www.steunpuntgok.be/over_steunpunt_gelijke_onderwijskansen/geschiedenis/
- Coleman, J. (1968). The concept of equality of educational opportunity. *Harvard Educational Review*, 7-22.
- Franck, E., Nicaise, I., & Lavrijsen, J. (2017). *Extra middelen, meer gelijke onderwijskansen? De effectiviteit van de compensatiefinanciering voor scholen met leerlingen uit kansengroepen onder de loep*. Steunpunt Onderwijsonderzoek, KU Leuven.
- Groenez, Juchtman, Smet, & Stevens. (2015). *Analyse van het nieuwe financieringsmechanisme voor de werkmiddelen van scholen*. Leuven: HIVA.
- Laffont, J.-J., & Tirole, J. (1993). *A Theory of Incentives in Procurement and Regulation*. MIT Press.
- Vlaamse overheid. (1992, 08 20). *Berekening van de werkmiddelen voor het secundair onderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9431>
- Vlaamse Overheid. (1997, 06 17). *Tijdelijk Onderwijs aan huis (TOAH), Permanent Onderwijs aan Huis (POAH) en vrijstelling van leerplicht in het basisonderwijs*. Opgehaald van Onderwijs.Vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9293>
- Vlaamse Overheid. (1998, 07 31). *Ambt van directeur en pakket "uren-leraar" in het voltijds secundair onderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12997>
- Vlaamse Overheid. (1998, 07 27). *Het werkbudget in het basisonderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=9437>
- Vlaamse Overheid. (2005, 06 29). *Personeelsformatie Scholen in het Gewoon Basisonderwijs*. Opgehaald van Onderwijs.Vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13615>
- Vlaamse Overheid. (2005, 06 30). *Puntenenveloppen voor scholen en scholengemeenschappen basisonderwijs: personeelsformatie en personeelsaspecten*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13641>
- Vlaamse Overheid. (2005, 11 16). *Vervangingen van korte afwezigheden in het basisonderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13718>
- Vlaamse Overheid. (2006, 06 30). *Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers*. Opgehaald van Onderwijs.Vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13800>

Vlaamse overheid. (2009, 07 03). *Berekening van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14102>

Vlaamse Overheid. (2014, 06 26). *Beperking van het aantal uren die geen lessen zijn en georganiseerd worden als bijzondere pedagogische taken in het secundair onderwijs*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14704>

Vlaamse Overheid. (2016). *Vlaams onderwijs in cijfers 2015-2016 Basisonderwijs*. Brussel: Vlaamse Overheid.

Vlaamse overheid. (2016). *Vlaams onderwijs in cijfers 2015-2016 Secundair Onderwijs*. Brussel: Vlaamse overheid.

Vlaamse Overheid. (sd). *Prestatienoemers voor onderwijzend personeel*. Opgehaald van onderwijs.vlaanderen.be: <http://onderwijs.vlaanderen.be/prestatienoemers-voor-onderwijzend-personeel>

Bijlagen

- 4.1 APPENDIX A-Lestijdenschaal gewoon basisonderwijs bij het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT
0	0	51	79	102	139	153	200	204	261
1	26	52	80	103	141	154	201	205	262
2	26	53	81	104	142	155	202	206	263
3	26	54	82	105	143	156	204	207	264
4	26	55	83	106	144	157	205	208	265
5	26	56	85	107	145	158	206	209	267
6	26	57	86	108	146	159	207	210	268
7	26	58	87	109	148	160	208	211	269
8	26	59	88	110	149	161	210	212	270
9	26	60	89	111	150	162	211	213	271
10	26	61	91	112	151	163	212	214	273
11	26	62	92	113	152	164	213	215	274
12	26	63	93	114	154	165	214	216	275
13	26	64	94	115	155	166	215	217	276
14	26	65	95	116	156	167	217	218	277
15	26	66	96	117	157	168	218	219	279
16	26	67	98	118	158	169	219	220	280
17	26	68	99	119	160	170	220	221	281
18	26	69	100	120	161	171	221	222	282
19	29	70	101	121	162	172	223	223	283
20	32	71	102	122	163	173	224	224	285
21	35	72	104	123	164	174	225	225	286
22	38	73	105	124	166	175	226	226	287
23	42	74	106	125	167	176	227	227	288
24	45	75	107	126	168	177	229	228	289
25	48	76	108	127	169	178	230	229	290
26	49	77	110	128	170	179	231	230	292
27	50	78	111	129	171	180	232	231	293
28	51	79	112	130	173	181	233	232	294
29	52	80	113	131	174	182	235	233	295
30	54	81	114	132	175	183	236	234	296
31	55	82	116	133	176	184	237	235	298
32	56	83	117	134	177	185	238	236	299
33	57	84	118	135	179	186	239	237	300
34	58	85	119	136	180	187	240	238	301
35	60	86	120	137	181	188	242	239	302
36	61	87	121	138	182	189	243	240	304
37	62	88	123	139	183	190	244	241	305
38	63	89	124	140	185	191	245	242	306
39	64	90	125	141	186	192	246	243	307
40	66	91	126	142	187	193	248	244	308
41	67	92	127	143	188	194	249	245	310
42	68	93	129	144	189	195	250	246	311
43	69	94	130	145	191	196	251	247	312
44	70	95	131	146	192	197	252	248	313
45	72	96	132	147	193	198	254	249	314
46	73	97	133	148	194	199	255	250	315
47	74	98	135	149	195	200	256	251	317
48	75	99	136	150	196	201	257	252	318
49	76	100	137	151	198	202	258	253	319
50	77	101	138	152	199	203	260	254	320

LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT
255	321	306	382	357	443	408	503
256	323	307	383	358	444	409	505
257	324	308	384	359	445	410	506
258	325	309	386	360	446	411	507
259	326	310	387	361	448	412	508
260	327	311	388	362	449	413	509
261	329	312	389	363	450	414	511
262	330	313	390	364	451	415	512
263	331	314	392	365	452	416	513
264	332	315	393	366	453	417	514
265	333	316	394	367	455	418	515
266	334	317	395	368	456	419	517
267	336	318	396	369	457	420	518
268	337	319	398	370	458	421	519
269	338	320	399	371	459	422	520
270	339	321	400	372	461	423	521
271	340	322	401	373	462	424	523
272	342	323	402	374	463	425	524
273	343	324	404	375	464	426	525
274	344	325	405	376	465	427	526
275	345	326	406	377	467	428	527
276	346	327	407	378	468	429	528
277	348	328	408	379	469	430	530
278	349	329	409	380	470	431	531
279	350	330	411	381	471	432	532
280	351	331	412	382	473	433	533
281	352	332	413	383	474	434	534
282	354	333	414	384	475	435	536
283	355	334	415	385	476	436	537
284	356	335	417	386	477	437	538
285	357	336	418	387	478	438	539
286	358	337	419	388	480	439	540
287	359	338	420	389	481	440	542
288	361	339	421	390	482	441	543
289	362	340	423	391	483	442	544
290	363	341	424	392	484	443	545
291	364	342	425	393	486	444	546
292	365	343	426	394	487	445	548
293	367	344	427	395	488	446	549
294	368	345	429	396	489	447	550
295	369	346	430	397	490	448	551
296	370	347	431	398	492	449	552
297	371	348	432	399	493	450	553
298	373	349	433	400	494	451	555
299	374	350	434	401	495	452	556
300	375	351	436	402	496	453	557
301	376	352	437	403	498	454	558
302	377	353	438	404	499	455	559
303	379	354	439	405	500	456	561
304	380	355	440	406	501	457	562
305	381	356	442	407	502		

LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT	LLN	LT
458	563	508	622	558	682	608	741
459	564	509	624	559	683	609	743
460	565	510	625	560	684	610	744
461	567	511	626	561	686	611	745
462	568	512	627	562	687	612	746
463	569	513	628	563	688	613	747
464	570	514	630	564	689	614	749
465	571	515	631	565	690	615	750
466	572	516	632	566	691	616	751
467	574	517	633	567	693	617	752
468	575	518	634	568	694	618	753
469	576	519	636	569	695	619	755
470	577	520	637	570	696	620	756
471	578	521	638	571	697	621	757
472	580	522	639	572	699	622	758
473	581	523	640	573	700	623	759
474	582	524	642	574	701	624	761
475	583	525	643	575	702	625	762
476	584	526	644	576	703	626	763
477	586	527	645	577	705	627	764
478	587	528	646	578	706	628	765
479	588	529	647	579	707	629	766
480	589	530	649	580	708	630	768
481	590	531	650	581	709	631	769
482	592	532	651	582	711	632	770
483	593	533	652	583	712	633	771
484	594	534	653	584	713	634	772
485	595	535	655	585	714	635	774
486	596	536	656	586	715	636	775
487	597	537	657	587	716	637	776
488	599	538	658	588	718	638	777
489	600	539	659	589	719	639	778
490	601	540	661	590	720	640	780
491	602	541	662	591	721	641	781
492	603	542	663	592	722	642	782
493	605	543	664	593	724	643	782
494	606	544	665	594	725	644	784
495	607	545	667	595	726	645	786
496	608	546	669	596	727	646	787
497	609	547	669	597	728	647	788
498	611	548	670	598	730	648	789
499	612	549	671	599	731	649	790
500	613	550	672	600	732	650	791
501	614	551	674	601	733	651	793
502	615	552	675	602	734	652	794
503	617	553	676	603	736	653	795
504	618	554	677	604	737	654	796
505	619	555	678	605	738	655	797
506	620	556	680	606	739	656	799
507	621	557	681	607	740	657	800

LLN	LT	LLN	LT
658	801	708	860
659	802	709	862
660	803	710	863
661	805	711	864
662	806	712	865
663	807	713	866
664	808	714	868
665	809	715	869
666	810	716	870
667	812	717	871
668	813	718	872
669	814	719	874
670	815	720	875
671	816	721	876
672	818	722	877
673	819	723	878
674	820	724	880
675	821	725	881
676	822	726	882
677	824	727	883
678	825	728	884
679	826	729	885
680	827	730	887
681	828	731	888
682	830	732	889
683	831	733	890
684	832	734	891
685	833	735	893
686	834	736	894
687	835	737	895
688	837	738	896
689	838	739	897
690	839	740	899
691	840	741	900
692	841	742	901
693	843	743	902
694	844	744	903
695	845	745	905
696	846	746	906
697	847	747	907
698	849	748	908
699	850	749	909
700	851	750	910
701	852	751	912
702	853	752	913
703	855	753	914
704	856	754	915
705	857	755	916
706	858	756	918
707	859	757	919

4.2 APPENDIX B-Omrekening Lestijden naar Uren Kinderverzorger in het basisonderwijs:

Lestijden	Uren Kinderverzorger
1	2
2	3
3	5
4	6
5	8
6	10
7	11
8	13
9	14
10	16
11	17
12	19
13	21
14	22
15	24
16	25
17	27
18	29
19	30
20	32

4.3 APPENDIX C-Berekening van de meest gevolgde cursus godsdienst, niet-confessionele zedenleer of voor de cursus cultuurbeschouwing per vestigingsplaats.

Aantal lln. op teldag	Aantal cursussen	Aantal lestijden
Tot en met 24 lln.	1 cursus	2 lestijden
Vanaf 25 lln.	2 cursussen	4 lestijden
Vanaf 40 lln.	3 cursussen	6 lestijden
Vanaf 55 lln.	4 cursussen	8 lestijden
Vanaf 70 lln.	5 cursussen	10 lestijden
Vanaf 90 lln.	6 cursussen	12 lestijden
Vanaf 115 lln.	7 cursussen	14 lestijden
Vanaf 140 lln.	8 cursussen	16 lestijden
Vanaf 165 lln.	9 cursussen	18 lestijden
Vanaf 190 lln.	10 cursussen	20 lestijden
Vanaf 215 lln.	11 cursussen	22 lestijden
Vanaf 240 lln.	12 cursussen	24 lestijden
Vanaf 265 lln.	13 cursussen	26 lestijden
Vanaf 290 lln.	14 cursussen	28 lestijden
Vervolgens per groep van 30 lln.	+ 1 cursus	+ 2 lestijden

4.4 APPENDIX D-Puntenenveloppe zorgbeleid
Voor scholen

Aantal leerlingen per school	Aantal punten
Minder dan 100	9
Vanaf 100 tot 149	17
Vanaf 150 tot 299	24
Vanaf 300 tot 449	42
Vanaf 450 tot 599	61
Vanaf 600 tot 699	85
Vanaf 700 tot 749	102
Vanaf 750	109

Voor scholengemeenschappen

Per school voor gewoon basisonderwijs	14 punten
Per kleuter in het gewoon basisonderwijs	0,18128 punten
Per leerling lager in het gewoon basisonderwijs	0,14122 punten
Per kleuter in het buitengewoon basisonderwijs	0,03055 punten

4.5 APPENDIX E-Het puntengewicht van een betrekking
Van opleidingsniveau naar puntengewicht

Ambt	Opleidingsniveau	Puntengewicht van een voltijdse betrekking
Administratief medewerker	Ten minste HSO	63 punten
	Ten minste PBA	82 punten

	Ten minste MA	120 punten
ICT-coördinator	Ten minste HSO	63 punten
	Ten minste PBA	82 punten
	Ten minste PBA	85 punten
	Ten minste MA	120 punten
	Ten minste MA	126 punten
Zorgcoördinator	Ten minste PBA	85 punten
	Ten minste MA	126 punten

Punten tabel voor het ambt van *administratief medewerker*

Opleidingsniveau	Ten minste HSO	Ten minste PBA	Ten minste MA
Puntenwaarde	63	82	120
Aantal uren	Punten	Punten	Punten
1	2	2	3
2	4	5	7
3	5	7	10
4	7	9	13
5	9	11	17
6	11	14	20
7	12	16	23
8	14	18	27
9	16	21	30
10	18	23	33
11	19	25	37
12	21	27	40
13	23	30	43

14	25	32	47
15	26	34	50
16	28	36	53
17	30	39	57
18	32	41	60
19	33	43	63
20	35	46	67
21	37	48	70
22	39	50	73
23	40	52	77
24	42	55	80
25	44	57	83
26	46	59	87
27	47	62	90
28	49	64	93
29	51	66	97
30	53	68	100
31	54	71	103
32	56	73	107
33	58	75	110
34	60	77	113
35	61	80	117
36	63	82	120

Puntentabel voor het ambt van *ICT-coördinator*

Dip loma- niveau	Ten minste HSO	Ten minste PBA	Ten minste PBA	Ten minste MA	Ten minste MA
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	------------------	------------------

Ur en opdracht	Salari sschaal 202	Salari sschaal 158	Salari sschaal 148	Salari sschaal 542	Salari sschaal 501
	punten	punten	punten	punten	punten
1	2	2	2	3	4
2	4	5	5	7	7
3	5	7	7	10	11
4	7	9	9	13	14
5	9	11	12	17	18
6	11	14	14	20	21
7	12	16	17	23	25
8	14	18	19	27	28
9	16	21	21	30	32
10	18	23	24	33	35
11	19	25	26	37	39
12	21	27	28	40	42
13	23	30	31	43	46
14	25	32	33	47	49
15	26	34	35	50	53
16	28	36	38	53	56
17	30	39	40	57	60
18	32	41	42	60	63
19	33	43	45	63	67
20	35	46	47	67	70
21	37	48	50	70	74
22	39	50	52	73	77
23	40	52	54	77	81

24	42	55	57	80	84
25	44	57	59	83	88
26	46	59	61	87	91
27	47	62	64	90	95
28	49	64	66	93	98
29	51	66	68	97	102
30	53	68	71	100	105
31	54	71	73	103	109
32	56	73	76	107	112
33	58	75	78	110	116
34	60	77	80	113	119
35	61	80	83	117	123
36	63	82	85	120	126

Puntentabel voor het ambt van *zorgcoördinator*

Opleidingsniveau	Ten minste PBA	Ten minste MA
Puntenwaarde	85	126
Aantal uren	<i>Punten</i>	<i>Punten</i>
1	2	4
2	5	7
3	7	11
4	9	14
5	12	18

6	14	21
7	17	25
8	19	28
9	21	32
10	24	35
11	26	39
12	28	42
13	31	46
14	33	49
15	35	53
16	38	56
17	40	60
18	42	63
19	45	67
20	47	70
21	50	74
22	52	77
23	54	81
24	57	84
25	59	88

26	61	91
27	64	95
28	66	98
29	68	102
30	71	105
31	73	109
32	76	112
33	78	116
34	80	119
35	83	123
36	85	126

4.6 APPENDIX F-Onderverdeling onderwijsklassen

a) het eerste leerjaar A en het tweede leerjaar van de eerste graad;

b) het eerste leerjaar B en het beroepsvoorbereidend leerjaar;

c) de onthaaljaren;

d) de tweede en de derde graad A.S.O.;

e) de tweede en de derde graad T.S.O., met dien verstande dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de volgende groepen van disciplines :

1° Administratie en distributie, Sport;

2° Chemie, Industriële technieken, Land- en tuinbouw, Paramedische opleidingen, Personenzorg, Voeding;

3° Hotel, Kleding en confectie;

4° Elektriciteit;

5° Decoratieve technieken, Grafische technieken;

6° Maatschappelijke veiligheid, Optiek, Orthopedische technieken, Tandtechnieken, Verzorgingstechnieken;

7° Hout en bouw, Metaal, Rijn- en binnenvaart, Textiel;

8° Glastechnieken;

f) de tweede en de derde graad B.S.O. en HBO-verpleegkunde, met dien verstande dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de volgende groepen van disciplines :

1° Administratie en distributie, Sport;

2° Maatschappelijke veiligheid, Land- en tuinbouw, Personenzorg;

3° Decoratieve technieken, Elektriciteit, Hotel;

4° Kleding en confectie, Verzorgingstechnieken;

5° Grafische technieken;

6° Glasverwerking, Goud-juwelen, Hout en bouw, Marmerbewerking, Metaal, Rijn- en binnenvaart, Textiel;

7° Vrachtwagenchauffeur;

8° Verpleegkunde;

g) de tweede en de derde graad K.S.O., met dien verstande dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de volgende groepen van disciplines :

1° Beeldende kunst;

2° Woord;

3° Dans;

4° Muziek

4.7 APPENDIX G-overzicht coëfficiënten aantal uren-leraar per leerling
1° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F a) :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 2,25
- op de schijf van 26 tot en met 50 leerlingen : 1,95
- op de schijf van 51 tot en met 100 leerlingen : 1,80
- vanaf de 101ste leerling : 1,60

2° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F b):

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 3,05
- op de schijf van 26 tot en met 50 leerlingen : 2,75
- op de schijf van 51 tot en met 100 leerlingen : 2,60
- vanaf de 101ste leerling : 2,45

3° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F c) :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 2,25
- op de schijf van 26 tot en met 50 leerlingen : 1,95
- op de schijf van 51 tot en met 100 leerlingen : 1,80
- vanaf de 101ste leerling : 1,60

4° voor de leerjaren bedoeld in Appendix F d), afzonderlijk toegepast enerzijds op de leerlingen van de tweede graad, anderzijds op de leerlingen van de derde graad :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 1,90
- op de schijf van 26 tot en met 50 leerlingen : 1,70
- op de schijf van 51 tot en met 100 leerlingen : 1,60
- vanaf de 101ste leerling : 1,45

5° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F e), afzonderlijk toegepast enerzijds op de leerlingen van de tweede graad, anderzijds op de leerlingen van de derde graad :

- groep 1° : 2,05
- groep 2° : 2,15
- groep 3° : 2,25
- groep 4° : 2,35
- groep 5° : 2,45
- groep 6° : 2,55
- groep 7° : 2,65
- groep 8° : 2,75

Een verhoging wordt evenwel toegekend voor het totaal van de leerlingen van de groepen 1° tot en met 8°, afzonderlijk toegepast enerzijds op de tweede graad, anderzijds op de derde graad :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 0,50
- op de schijf van 26 tot en met 75 leerlingen : 0,30
- op de schijf van 76 tot en met 150 leerlingen : 0,10
- vanaf de 151ste leerling : nihil

6° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F f), afzonderlijk toegepast op de leerlingen van de tweede graad, op de leerlingen van de derde graad, en op de leerlingen HBO-verpleegkunde :

- groep 1° : 2,45
- groep 2° : 2,55
- groep 3° : 2,65
- groep 4° : 2,75
- groep 5° : 2,85
- groep 6° : 3,05
- groep 7° : 3,70
- groep 8° : 3,80

Een verhoging wordt evenwel toegekend voor het totaal van de leerlingen van de groepen 1° tot en met 7° (dus niet groep 8°), afzonderlijk toegepast op de tweede graad en op de derde graad :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 0,60
- op de schijf van 26 tot en met 75 leerlingen : 0,30
- op de schijf van 76 tot en met 150 leerlingen : 0,15
- vanaf de 151ste leerling : nihil

7° voor de leerjaren, bedoeld in Appendix F g), afzonderlijk toegepast enerzijds op de tweede graad, anderzijds op de derde graad :

- groep 1° : 2,70
- groep 2° : 2,70
- groep 3° : 2,70
- groep 4° : 2,70

Een volgende verhoging wordt evenwel voor de desbetreffende graad toegekend :

a) voor de scholen die buiten het K.S.O. nog andere onderwijsvormen aanbieden in de tweede graad :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 0,50
- op de schijf van 26 tot en met 75 leerlingen : 0,30
- op de schijf van 76 tot en met 150 leerlingen : 0,10
- vanaf de 151ste leerling : nihil

b) voor de scholen die buiten het K.S.O. nog andere onderwijsvormen aanbieden in de derde graad :

- op de schijf van 1 tot en met 25 leerlingen : 0,50
- op de schijf van 26 tot en met 75 leerlingen : 0,30
- op de schijf van 76 tot en met 150 leerlingen : 0,10
- vanaf de 151ste leerling : nihil

c) voor de scholen die buiten het K.S.O. geen andere onderwijsvormen aanbieden in de tweede graad :

- groep 1° : 0,20
- groep 2° : 1,20
- groep 3° : 1,20
- groep 4° : 2,20

d) voor de scholen die buiten het K.S.O. geen andere onderwijsvormen aanbieden in de derde graad :

- groep 1° : 0,20
- groep 2° : 1,20
- groep 3° : 1,20
- groep 4° : 2,20

In afwijking op het voorgaande en ongeacht het feit of de school in de desbetreffende graad al dan niet andere onderwijsvormen aanbiedt buiten het K.S.O., bedraagt de verhoging voor de structuuronderdelen Muziek en Bijzondere muzikale vorming steeds 2,20. In voorkomend geval worden de betrokken leerlingen buiten beschouwing gelaten bij de toepassing van het onder a) of b) gestelde.

8° voor de scholen die behoren tot een scholengemeenschap en gelegen zijn in het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad enerzijds en voor de scholen die gevestigd zijn in gemeenten waarvan de bevolkingsdichtheid lager is dan 125 inwoners per km² anderzijds, worden :

- de coëfficiënten, bedoeld in 1°, 2° en 3°, verhoogd met 0,10;
- de coëfficiënten, bedoeld in 4°, en de coëfficiënten van de groepen, bedoeld in 5°, 6° en 7°, verhoogd met 0,20.

4.8 APPENDIX H,I,J- "Regeling minimumpakketten"

APPENDIX H : Regeling "minimum-pakketten" voorbehouden voor scholen die onder toepassing vallen van artikel 190, § 2 of 191 van het decreet van de Codex Secundair Onderwijs, voor scholen gevestigd in de gemeenten waarvan de bevolkingsdichtheid gelegen is tussen 125 en 250 inwoners per km² en voor scholen waarvan meer dan 75 % van de regelmatige leerlingen in een internaat verblijven.

A. Eerste graad			
Het eerste leerjaar A en het tweede leer- jaar van de eerste graad	Het eerste leerjaar B en het beroeps- voorbereidend leerjaar	Uitsluitend het eerste leerjaar B of uitsluitend het beroepsvoor- bereidend leerjaar	
Een pakket van 61 uren-leraar indien minimum 20 leerlingen	Een pakket van 63 uren-leraar indien minimum 20 leerlingen	Een pakket van 31 uren-leraar indien minimum 10 leerlingen	
B. Tweede graad			
A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline
C. Derde graad			
A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 36 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 24 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 16 leerlingen in juist één discipline.

Het hierboven weergegeven aantal disciplines heeft betrekking op het tweede leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm, tenzij in de school uitsluitend het eerste leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm werd georganiseerd.

APPENDIX I : Regeling "minimum-pakketten" voorbehouden voor scholen die onder toepassing vallen van artikel 192 van de Codex Secundair Onderwijs, voor scholen met het Nederlands als onderwijstaal die gelegen zijn in het administratief arrondissement Brussel-hoofdstad en voor scholen gevestigd in de gemeenten waarvan de bevolkingsdichtheid lager is dan 125 inwoners per km².

A. Eerste graad

Het eerste leerjaar A en het tweede leer- jaar van de eerste graad	Het eerste leerjaar B en het beroeps- voorbereidend leerjaar	Uitsluitend het eerste leerjaar B of <u>uitslui- tend het <u>beroepsvoor- bereidend leerjaar</u></u>
Een pakket van 61 uren-leraar indien minimum 16 leerlingen	Een pakket van 63 uren-leraar indien minimum 16 leerlingen	Een pakket van 31 uren-leraar indien minimum 8 leerlingen

B. Tweede graad

A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen juist één discipline

C. Derde graad

A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen in juist één discipline.	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 27 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 18 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 12 leer- lingen in juist één discipline.

Het hierboven weergegeven aantal disciplines heeft betrekking op het tweede leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm, tenzij in de school uitsluitend het eerste leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm werd georganiseerd.

APPENDIX J : Regeling "minimum-pakketten" voorbehouden voor scholen die onder toepassing vallen van artikel 193, 194 of 197 van de Codex Secundair Onderwijs.

A. Eerste graad

Het eerste leerjaar A en het tweede leer- jaar van de eerste graad	Het eerste leerjaar B en het beroeps- voorbereidend leerjaar	Uitsluitend het eerste leerjaar B of <u>uitslui- tend het beroepsvoor- bereidend leerjaar</u>
Een pakket van 61 uren-leraar indien minimum 10 leerlingen	Een pakket van 63 uren-leraar indien minimum 10 leerlingen	Een pakket van 31 uren-leraar indien minimum 5 leerlingen

B. Tweede graad

A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .

C. Derde graad

A.S.O.	B.S.O.	K.S.O.	T.S.O.
- een pakket van 86 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines en twee structuuronderdelen per discipline - een pakket van 60 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen. discipline.	- een pakket van 172 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 120 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee <u>disciplines</u> - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> .	- een pakket van 156 uren-leraar indien minstens 22 leerlingen gespreid over juist drie disciplines - een pakket van 112 uren-leraar indien minstens 15 leerlingen gespreid over juist twee disciplines - een pakket van 68 uren-leraar indien minstens 10 leerlingen in juist één <u>discipli- ne</u> . ne. één

Het hierboven weergegeven aantal disciplines heeft betrekking op het tweede leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm, tenzij in de school uitsluitend het eerste leerjaar van de betrokken graad en de betrokken onderwijsvorm werd georganiseerd.

4.9 APPENDIX K-Splitsingsnormen godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing en eigen cultuur en religie

1° in het eerste leerjaar A en het tweede leerjaar van de eerste graad :

- 26 leerlingen voor 2 klassen;
- 51 leerlingen voor 3 klassen;
- 76 leerlingen voor 4 klassen;
- enz... per volledige schijf van 25 leerlingen;

2° in het eerste leerjaar B :

- 16 leerlingen voor 2 klassen;
- 31 leerlingen voor 3 klassen;
- 46 leerlingen voor 4 klassen;
- enz... per volledige schijf van 15 leerlingen;

3° in het beroepsvoorbereidend leerjaar :

- 18 leerlingen voor 2 klassen;
- 35 leerlingen voor 3 klassen;
- 52 leerlingen voor 4 klassen;
- enz... per volledige schijf van 17 leerlingen;

4° in de tweede en de derde graad :

- 28 leerlingen voor 2 klassen;
- 55 leerlingen voor 3 klassen;
- 82 leerlingen voor 4 klassen;
- enz... per volledige schijf van 27 leerlingen.

4.10 APPENDIX L-Wegingscoëfficiënt punten BuSO

- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 80 en 129 : 1,025 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 130 en 159 : 0,98 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 160 en 219 : 1,025 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 220 en 319 : 0,95 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 320 en 399 : 0,97 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 400 en 449 : 0,98 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 450 en 549 : 0,96 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 550 en 649 : 0,94 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 650 en 679 : 0,92 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 680 en 699 : 0,88 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 700 en 729 : 0,87 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 730 en 759 : 0,85 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- als het totale aantal leerlingen varieert tussen 760 en 799 : 0,84 (afronding naar het dichtstbijliggende gehele getal);
- vanaf een totaal aantal leerlingen van 800 : 0,83.
leerlingen van 800 : 0,83.